

Budget och verksamhetsplan 2021

Södermalms
stadsdelsnämnd

Handläggare
Emma Liljenberg
Telefon: 08-508 120 08

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
28 januari 2021

Verksamhetsplan 2021 för Södermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter.
3. Nämnden begär budgetjustering om 0,4 mnkr för åtgärder för giftfri förskola.
4. Nämnden begär budgetjustering om 2,3 mnkr för aktivitetscenter.
5. Nämnden begär budgetjustering om 2,6 mnkr för tryggt mottagande i hemmet.
6. Nämnden begär budgetjustering om 1,4 mnkr för medel för naturreservat.
7. Nämnden begär budgetjustering om 1,0 mnkr för medel för biologisk mångfald
8. Nämnden begär budgetjustering om 0,1 mnkr för medel för Stockholm vid vattnet
9. Nämnden begär budgetjustering om 6,4 mnkr för klimatinvesteringar.
10. Nämnden begär budgetjustering om 4,3 mnkr för trygghetsskapande åtgärder.
11. Nämnden begär budgetjustering om 8,8 mnkr till följd av merkostnader för arkeologiska utgrävningar i samband med nyanläggning av parkyta i kvarteret Rosendal mindre.
12. Nämnden begär budgetjustering om 0,5 mnkr för markundersökning på grund av markeroderingsproblem intill bostäder vid Hammarby sjö.
13. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 259,0 mnkr.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Ärendet redovisas i förvaltningens tjänsteutlåtande. Stockholms stads budget är överordnad och styrande för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en verksamhetsplan med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fattat beslut om.

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget för 2021 och de tre inriktningsmålen:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. I verksamhetsplanen tar nämnden fram egna nämndmål, indikatorer och aktiviteter som stödjer och konkretiserar kommunfullmäktiges mål. Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden år 2021 är netto 2 514,6 mnkr. Jämfört med år 2020 har budgeten ökat med 82,1 mnkr.

Innehållsförteckning

Inledning	6
Konsekvenser av covid-19-pandemin	13
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	16
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	18
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	22
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	26
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	30
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	37
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	45
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	46
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	48
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	49
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	49
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	52
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	54
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	54
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	55
Redovisning av ekonomi	59
Nämndens ekonomiska förutsättningar	59
Investeringar	64
Försäljningar av anläggningstillgångar	66
Resultatenheter	66
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	66
Budgetjusteringar	66
Omslutningsförändringar	70
Särskilda redovisningar	70

Agenda 2030.....	70
Systematiskt kvalitetsarbete.....	72

Bilagor

Bilaga 1: 01 SDN12

Bilaga 2: 02 System för intern kontroll

Bilaga 3: 03 Väsentlighets och riskanalys samt internkontrollplan

Bilaga 4: 04 Plan för upphandling

Bilaga 5: 05 Miljö- och klimathandlingsplan

Bilaga 6: 06 Ansökan om klimatinvesteringsmedel

Bilaga 7: 07 Ansökan om investeringsmedel för trygghetskapande åtgärder

Bilaga 8: 08 Ansökan om medel för åtgärder för giftfri förskola

Bilaga 9: 09 Ansökan om medel för aktivitetscenter

Bilaga 10: 10 Ansökan om medel för tryggt mottagande

Bilaga 11: 11 Kompetensförsörjningsplan

Bilaga 12: 12 Priser och prestationer

Bilaga 13: 13 Ansökan om medel för biologisk mångfald

Inledning

Stockholms stads budget är överordnad och styrande för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en verksamhetsplan med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fattat beslut om.

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget för 2021 och de tre inriktningsmålen:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. Nämndmål tas fram som stödjer och konkretiserar dessa mål. Det förväntade resultatet tydliggör vilka resultat nämnden eftersträvar att nå det kommande verksamhetsåret. I beskrivningen av respektive mål förtydligas de arbetsätt som ska leda till att målen nås. Nämnden tar även fram egna indikatorer och aktiviteter för att säkerställa att verksamheterna arbetar utifrån fastställda målsättningar. På så sätt är det möjligt att följa upp och styra mot nämndens mål. Underlag till måluppfyllelse bygger även på brukarundersökningar och andra uppföljningar, samt resultatet av de aktiviteter som genomförts.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab och kansli i samarbete med förvaltningsledningen samt chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 18 januari och i rådet för funktionshinderfrågor den 19 januari 2021.

Stadsdelsnämndens ansvar och uppdrag

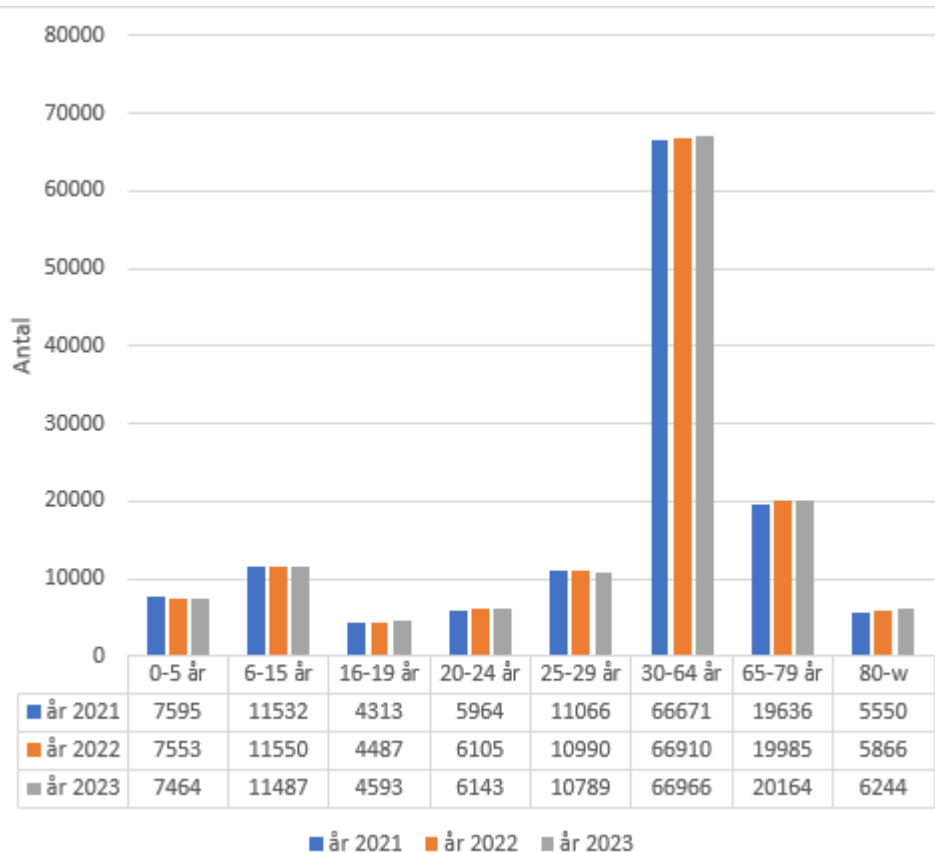
Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, stadsmiljö, socialpsykiatri, individ- och familjeomsorg, konsumentvägledning, fritids- och kulturverksamhet, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Nämndens arbete ska bygga på en helhetssyn och goda kunskaper om förhållandena i stadsdelsområdet. Stadsdelsområdet har en växande befolkning vars behov förändras över tid och servicen ska anpassas efter detta.

Inom alla ansvarsområden ska stadsdelsnämnden verka för genomförandet av Agenda 2030:s 17 globala hållbarhetsmål.

Södermalms stadsdelsområde och befolkning

Stadsdelsområdet omfattar stadsdelarna: Södermalm, Långholmen, Reimersholme, Hammarby Sjöstad, Gamla stan och Riddarholmen.

Befolkningen i stadsdelsområdet prognostiseras till 132 400 invånare år 2021. Antalet personer som bor i respektive stadsdel varierar stort. Enligt 2020 års befolkningsprognos kommer antalet invånare öka till 133 850 år 2023.

Källa: Sweco. Områdesdatabas befolkningsprognos år 2020 Södermalms stadsdelsområde

Stadsdelsnämnden

Stadsdelsnämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunfullmäktige (KF) utser ledamöter och ersättare i stadsdelsnämnden. Bland ledamöterna utser KF en ordförande och en vice ordförande. Södermalms stadsdelsnämnd leds av ordförande (M) och vice ordförande (S).

Lokalt pensionärsråd, lokalt råd för funktionshinderfrågor och lokalt ungdomsråd

Ett pensionärsråd och ett råd för funktionshinderfrågor är knutna till stadsdelsnämnden. Råden utses av stadsdelsnämnden enligt instruktioner utfärdade av kommunfullmäktige. Ledamöterna nomineras av pensionärs- och handikapporganisationerna. Råden sammanträder regelbundet i anslutning till nämndens sammanträden.

Under år 2020 har en struktur för skapandet av ett ungdomsråd tagits fram. Utmaningen har varit att rekrytera ungdomar och som ytterligare försvårats av pandemin. Under 2021 är förvaltningens intention att utifrån framtagna strukturer i samverkan med Sveriges ungdomsråd (SVUNG) formera och aktivera ett ungdomsråd.

Stadsdelsförvaltningens ledning och organisation

Stadsdelsförvaltningen leds av en stadsdelsdirektör som har det övergripande ansvaret för all verksamhet. Direktören svarar inför nämnden och leder samverkan med de fackliga

organisationerna. Direktören leder förvaltningen tillsammans med avdelningschefer och kommunikationsstrateg. Dessa utgör förvaltningens ledning som ansvarar för strategisk planering, styrning och uppföljning av verksamheten.

Förvaltningen är indelad i förskoleavdelningen, sociala avdelningen, avdelningen för äldreomsorg och avdelningen för stadsmiljö. Till stöd har avdelningarna en kommunikationsstrateg, stab och kansli och HR- respektive ekonomiavdelning.

Nämndens planerade verksamhet för året

Nedan redovisas kortfattat vad stadsdelsnämndens verksamheter ska uppnå under året. Här redogörs också för hur nämnden kommer att arbeta med de direktiv som rör samverkan med andra nämnder och bolag.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Verksamheterna arbetar aktivt för att kvinnor och män som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Inom förvaltningens projekt för förebyggande integrationsarbete erbjuds nyanlända individuellt stöd och rådgivning med fokus på stadigvarande boende och självförsörjning. Under året kommer en särskild satsning ske för att förbättra möjligheterna till egen försörjning och stadigvarande boende för nyanlända.

Nämnden har ett välorganiserat trygghets- och brottsförebyggande arbete genom det brottsförebyggande rådet, Söderandan, för att skapa ett tryggt och levande stadsdelsområde. Förvaltningen kommer genom platsamverkan och platsaktivering med berörda aktörer att utveckla brottsförebyggande och trygghets- och trivselskapande åtgärder bland annat på och runt Medborgarplatsen och Björns trädgård. Ett fokusområde är att fortsätta stärka det socialpreventiva arbetet för att minska narkotikaanvändningen bland ungdomar och förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet inom stadsdelsområdet. Detta fokusområde är direkt kopplat till den lokala samverkansöverenskommelsen med polis och skola.

Stadsdelsområdets parker och grönområden vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt och med hänsyn till de kulturhistoriska värdena i enlighet med parkplanen för Södermalm. Parkerna hålls rena och välskötta samt tillgodoser olika behov och önskemål hos invånarna, besökare och företagare där särskild hänsyn tas till barn, äldre och personer med

funktionsnedsättningar. Klotter i stadsmiljön har en central del i hur renhållningen och därmed tryggheten upplevs. Antalet inkomna felanmälningar angående klotter i staden är högst inom Södermalms stadsdelsområde. Då trafiknämnden ansvarar för klottersaneringen har stadsmiljöverksamheten ett nära samarbete med trafikkontoret i syfte att få en snabbare och jämnare utförd klottersanering inom stadsdelsområdet.

Förskolorna ger alla barn lika möjligheter oavsett bakgrund att lyckas i förskolan och utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer. Verksamheten fortsätter utveckla arbetssätt för att öka barnens fysiska aktivitet både inom- och utomhus. Verksamheten prioriterar arbetet med att ge barnen möjlighet till att utveckla sitt språk och sin förståelse för matematik och naturvetenskap. Genom medvetna digitala pedagogiska arbetssätt stöttas barnen i att använda digitala verktyg på ett sätt som bidrar till utveckling och lärande. Den pedagogiska dokumentationen synliggör barnens lärande både individuellt och i grupp och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Barn och vuxna som är i behov av stöd får sammanhållna insatser som ökar förutsättningarna till ett självständigt liv. Verksamheterna arbetar aktivt för att barn och ungdomar som är i riskzonen för att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt och samverkan med bland annat skola och polis fortsätter att utvecklas. Personer med funktionsnedsättning som får insatser har verktyg att hantera sin livssituation och arbetet med att öka brukarnas delaktighet i insatsernas utformning fortsätter. Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds stöd och behandling inom Relationsvårdscentrum Innerstaden (RVCI) där även kompetens finns i att möta särskilt sårbara grupper. I det tidigt våldsförebyggande arbetet riktat mot barn och unga sker samverkan mellan socialtjänst och förskola.

Södermalms äldre ska känna trygghet inför ålderdomen. Verksamheten ska vara personcentrerad, utgå från ett salutogent förhållningssätt och möjliggöra en hög livskvalitet för den äldre oavsett hälsotillstånd och ålder. Verksamheten skapar en god kvalitet genom att ha en dialog med den äldre och individanpassa insatserna. Arbetet med att utveckla hemtjänsten fortsätter. Målet är att öka inflytandet för den äldre genom att öka personalkontinuiteten, arbeta för att besöken utförs på överenskommen tid och att insatserna utförs på liknande sätt oavsett vilken medarbetare som besöker den äldre. Verksamheten fortsätter att utveckla aktivitetscentret och de sociala mötesplatserna för att minska den sociala isoleringen och ensamheten bland de äldre. Detta görs genom att bredda utbudet av aktiviteter samt verka för fler sociala mötesplatser. Träffpunkterna har möjlighet att snabbt ställa om sin verksamhet och så länge pandemin pågår kommer aktivitetscentret dels erbjuda aktiviteter utomhus dels arbeta mer med uppsökande verksamhet. Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa uppmärksammas särskilt. Verksamheten kommer under året arbeta med att ta fram och kvalitetssäkra en modell för hur olika kompetenssatsningar för medarbetarna ska genomföras för att ge bästa effekt. Teori och praktik ska samordnas genom olika verksamhetsförlagda utbildningar.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

I förvaltningens trygghetsarbete ingår att säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsområdet. Genom Söderandan, där även det lokala näringslivet är involverat, möjliggörs trygga och välfungerande platser inom stadsdelsområdet för att driva företag. Genom att förvaltningen för samman och samverkar med olika lokala aktörer från både

kultur- och näringsliv, andra myndigheter och fackförvaltningar, breddas perspektiven på vilka åtgärder och aktiviteter för ökad trygghet, trivsel och rörelse som ska prioriteras.

Förvaltningen tar tillsammans med stadsdelsförvaltningarna i innerstaden fram en årlig boendeplan som utgör underlag för den stadsövergripande boendeplaneringen av särskilt boende för äldre respektive för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen samplanerar behovet av förskoleplatser med berörda förvaltningar då nybyggnation av bostäder geografiskt ligger på gränsen eller i nära anslutning till olika stadsdelsnämndsområden.

Nämndens verksamheter arbetar med utgångspunkt i Stockholms stads miljöprogram. Verksamheterna arbetar systematisk med att minska energiförbrukningen. Arbetet med att få fler verksamheter att sortera matavfall fortsätter som ett led i utvecklingen av en klimatpositiv verksamhet. Ekosystemtjänsterna utvecklas i stadsdelsområdets parker och grönområden, exempelvis genom att upprätthålla förvaltningen av, och utveckla, värdefulla naturmiljöer.

Förvaltningen erbjuder ett varierat utbud av fritids-, idrotts- och kulturaktiviteter i förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsverksamheter samt i verksamheter för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Aktiviteterna ska vara tillgängliga för alla oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller socioekonomisk bakgrund.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller uppsatta mål. En budget i balans skapar trygghet och kontinuitet. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

Förvaltningen är en attraktiv och föredömlig arbetsgivare. Ledarskapet är präglad av kommunikation, tillit och mod att hantera osäkerhet och utmanande situationer. Förvaltningen arbetar hälsofrämjande och för ett hållbart arbetsliv där minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalomsättning är prioriterade områden. Medarbetarna är engagerade och innovativa för att utveckla verksamheten. Innovationer och digitala arbetsätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheten

Som ett medel att driva utvecklingen i ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar riktning sker inköp av varor och tjänster genom stadens inköpsportal.

Samverkan med andra nämnder och bolag

I förvaltningens samverkan och dialog med andra nämnder och bolag är stadens Vision 2040 en utgångspunkt.

Styrning och uppföljning

Förvaltningen arbetar med systematisk styrning och uppföljning samt med verksamhets- och kvalitetsutveckling. Prognossäkerheten och budgetföljsamheten ska vara god och arbetet med detta beskrivs närmare under mål 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktiga hållbara finanser. I dessa frågor är stadsledningskontoret en viktig samverkanspartner.

Förvaltningen uppnår jämställd service och myndighetsutövning genom att integrera

jämställdhet i all planering av verksamheterna, i det dagliga genomförandet samt i uppföljning. Förvaltningen samverkar med stadsledningskontoret och andra förvaltningar i arbetet med att tillgodose barns rättigheter, nationella minoriteters rättigheter och i arbetet med att säkerställa att alla oavsett funktionsförmåga får tillgång till stöd, skydd och service på lika villkor.

Samverkan för en effektiv verksamhet

Förvaltningen samarbetar med andra förvaltningar och bolag med fokus på verksamhetsförbättringar och effektivisering. Detta med hjälp av digitala lösningar, innovativa arbetssätt, systematiska jämförelser och tydlig styrning av digitaliserings- och investeringsprojekt. Arbetet beskrivs närmare under mål 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Samverkan för ökad självförsörjning

Förvaltningen samverkar med Jobbtorg inom arbetsmarknadsförvaltningen för att förbättra möjligheterna för personer utanför arbetsmarknaden att nå egen försörjning. Arbetet sker med särskilt fokus på den ekonomiska effekten som följer av covid-19-pandemin. Förvaltningen samverkar även med arbetsmarknadsförvaltningen gällande rekryteringsträffar för nyanlända. Fokus är att nyanlända ska ges förutsättningar att snabbt hitta arbete och bostad. Förvaltningen utvecklar arbetet kring kvotflyktingar i samverkan med socialförvaltningen. Bostadsvägledning till nyanlända förstärks och sker i samverkan med SHIS och bostadsförmedlingen så att genomströmningen och vidareflytt till egen bostad från genomgångsbostaden ökar.

Samverkan för bättre företagsklimat

Förvaltningen samverkar med stadsledningskontoret, fastighetskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, exploateringskontoret, Stockholm Business Region och stadens fastighetsbolag för att stärka företagarperspektivet i stadens strategiska trygghetsarbete och säkerställa goda förutsättningar för företagande på Södermalm.

Samverkan för en trygg och säker stad

Förvaltningen samverkar med berörda fackförvaltningar, polis, civilsamhället, lokala näringslivet och fastighetsbolag för att utveckla Medborgarplatsen till en mer attraktiv och trygg plats inom ramen för platssamverkan Medborgarplatsen och Björns trädgård.

Söderandan, som är förvaltningens lokala brottsförebyggande råd och leds av stadsdelsdirektören, genomför trygghetsinventeringar i samverkan med trafikkontoret och polisen för att identifiera brottsutsatta och otrygga platser samt behov av säkerhetshöjande och trygghetsstärkande åtgärder. Trygghetsinventeringarna utförs utifrån lokala lägesbilder.

Förvaltningen samverkar med utbildningsförvaltningen i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism, exempelvis genom gemensamma rutiner för hur medarbetare ska agera vid oro för radikaliserings eller våldsbejakande extremism. Stadsledningskontoret är en viktig samverkanspart genom det övergripande samordnandet av arbetet mot våldsbejakande extremism.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling

Stadsdelsförvaltningen samverkar med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret och trafikkontoret i planerings- och utvecklingsfrågor för att få en helhetssyn kring utvecklingen av stadens parker och grönområden. Viktiga frågor i sammanhanget är att bevara stadsdelsområdets grönstruktur för en hållbar stadsutveckling samt utveckla den biologiska mångfalden och tillgången till ekosystemtjänster.

Agenda 2030

FNs globala mål Agenda 2030 är ett stöd för att utveckla stadens arbete för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Stockholms stad har för varje mål utsett en eller flera nämnder eller bolagsstyrelser som målsansvariga. Målsansvariga ska vara drivande för att staden ska uppnå hållbarhetsmålet och samverka brett med berörda verksamheter i staden.

Stadsdelsnämnderna är inte målsansvariga för något av de globala målen. Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att bland annat ta hänsyn till jämställdhet, barns rättigheter, nationella minoriteters rättigheter samt öka tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen samverkar brett med berörda verksamheter i staden, detta beskrivs närmare under rubriken agenda 2030 i särskilda redovisningar.

Klimat- och miljöarbete

För att ta tillvara på kompetenser och arbeta mot stadens uppsatta miljömål ingår förvaltningen i ett miljösamordnarnätverk med de övriga stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningen samarbetar med miljöförvaltningen inom ramen för Stockholms stads miljöprogram och Stockholms stads kemikalieplan. Andra viktiga samarbetspartners är stadsledningskontoret, Stockholm Vatten och Avfall AB, de kommunala bostadsbolagen och fastighetskontoret

Staden som arbetsgivare

Förvaltningen ska vara en föredömlig och attraktiv arbetsgivare med god kompetensförsörjning och som tillvaratar digitaliseringens möjligheter. Förvaltningen samverkar aktivt med stadsledningskontoret och andra stadsdelsförvaltningar i syfte att utveckla, lära av varandra och stärka stadens arbetsgivarvarumärke.

Lokalförsörjning

I samband med planeringsprocessen för nya verksamhetslokaler har förvaltningen ett nära samarbete med framförallt stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och exploateringskontoret under lokalprojektens tidiga skeden.

I samband med utbyggnad av förskolor samarbetar förvaltningen främst med stadsbyggnadskontoret.

Förvaltningen samverkar med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden i arbetet med att ta fram underlag till de stadsövergripande planerna för vård- och omsorgsboende för äldre samt för boende för personer med funktionsnedsättning.

Äldreförvaltningen samordnar arbetet med äldreboendeplanen i samverkan med stadsdelsnämndsregionerna, stadsledningskontoret, Micasa, stadsbyggnadskontoret och

exploateringskontoret. Socialförvaltningen samordnar arbetet med boendeplaneringen av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning.

Inköp

För att utveckla förvaltningens processer för inköp och upphandling är samverkan med stadsledningskontoret och serviceförvaltningen viktig. Det gäller stöd i stadens gemensamma arbetssätt, systemstöd och utbildningar för inköp och upphandling.

Innovation och strategiska digitaliseringsfrågor

Förvaltningen samverkar med stadens förvaltningar och bolag i strategiska utvecklingsfrågor, främst med stadsledningskontoret, övriga stadsdelsförvaltningar och berörda fackförvaltningar. Syftet med samverkan är att ta del av och sprida insikter och erfarenheter från utvecklingsinitiativ mellan stadens förvaltningar och bolag. Införandet av det nya dokumentationssystemet inom socialtjänsten, Esset innebär krav på förändrings- och utvecklingsarbete inom en stor del av förvaltningens verksamheter. Detta förväntas leda till effektivisering och ökad möjlighet till systematisk uppföljning av socialtjänstens verksamheter.

Internationalisering och internationella relationer

Förvaltningen har för närvarande inga pågående internationella samverkansytor.

Samverkan för säker arkiv- och informationshantering

Stadsdelsarkivarierna arbetar för samtliga 13 stadsdelsnämnder och är placerade på Södermalms stadsdelsförvaltning. De samordnar, utvecklar och effektiviserar stadsdelsförvaltningarnas arkivvård och informationshantering utifrån gällande lagstiftning, författningar och riktlinjer. Stadsdelsarkivarierna samordnar även ett nätverk av arkivansvariga från respektive stadsdelsförvaltning. En nära samverkan med Stockholms stadsarkiv är planerad från 2021 och framåt för att gemensamt utveckla stadsdelsarkivariernas roll och stöd.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Covid-19-pandemin har haft stor påverkan på nämndens ekonomi, målgrupper och verksamheter. Situationen har krävt både förändrade och nya arbetssätt för att begränsa smittspridningen och för att fortsätta kunna leverera samhällsviktigt stöd, service och insatser med fortsatt hög kvalitet.

Ekonomiska konsekvenser

Följderna av Covid-19-pandemin har haft påverkan på nämndens ekonomi i form av ökade kostnader för verksamheterna inom områden som sjuklöner, vikariatillsättning, skyddsutrustning och förstärkta städ- och renhållningsinsatser. Större delen av dessa kostnader har nämnden blivit kompenserad för. Samtidigt har förvaltningen haft minskade kostnader för bland annat vård- och omsorgsboende, hemtjänst och turbundna resor. Sammantaget innebär detta ett överskott för nämnden år 2020. Under år 2021 ser förvaltningen ungefär samma konsekvenser för ekonomin som under 2020.

Konsekvenser för målgrupper och verksamhet

Förvaltningen har identifierat ett antal övergripande punkter som varit centrala i hanteringen av den pågående covid-19 pandemin.

- Den höga sjukfrånvaron bland medarbetare har skapat behov av att anställa fler vilket ställt krav på snabba rekryteringar samt inneburit ökade kostnader för bemanning.
- Ökade behov av kompetensutveckling och fortbildning främst kopplat till arbetssätt för att hindra och minska smittspridningen.
- Ökat behov av närvarande ledarskap har lett till hög belastning på enhetschefer och biträdande enhetschefer.
- Stor påverkan på både den fysiska och psykosociala arbetsmiljön. Snabb omställning till hemarbete för många medarbetare. Rädsla och oro för smittspridning både på och utanför arbetsplatsen.
- Omfattande anpassning av verksamheternas innehåll och arbetssätt för att minska risken för smittspridning.
- Snabb digital omställning har ställt höga krav på medarbetarnas digitala kompetens.
- Ökat internt och externt informations- och kommunikationsbehov.
- Omprioritering av verksamhet med effekten att viss typ av kvalitets- och utvecklingsarbete prioriterats ned.

Utifrån ovan punkter ser förvaltningen följande prioriterade områden under år 2021:

- Utveckla stödet till cheferna med fokus på att leda i och för förändring samt utveckla förutsättningar det närvarande ledarskapet.
- Hitta former för att fortlöpande följa upp arbetsmiljön.
- Utveckla arbetet med riskanalyser och riskbedömningar för fortsatt omställning och anpassning till inre och yttre krav och behov.
- Fortsatt kommunikation internt och externt med fokus på förvaltningens medarbetare och verksamheternas målgrupper.
- Säkerställa kvaliteten i kärnverksamheterna. Kvalitetssäkra och utveckla de nya arbetssätt som växt fram under pandemin.

Stadsdelsnämnden

- Stadsdelsnämnden har sedan pandemins utbrott och sammanträdet i mars 2020 sammanträtt med ett begränsat antal förtroendevalda på plats i sammanträdeslokalen. Överenskommelsen mellan gruppledarna för nämndens partier har varit att en förtroendevald per parti, ledamot eller ersättare, närvarat vid det fysiska sammanträdet.
- Sammanträdena har varit stängda för allmänheten. Förvaltningen har förberett för webbsändning av sammanträdena, vilket planeras genomföras från januari 2021.

Förskola

- Verksamheterna fortsätter att bedriva större delen av verksamheten utomhus, vårdnadshavare lämnar/hämtar utomhus. Behov av att utveckla utomhusaktiviteter tillsammans med barnen.

- All gemensam fortbildning sker i samma omfattning som innan pandemin men digitalt istället.

Äldreomsorg

- Verksamheten har ställt om på många sätt till exempel genom att förvaltningens fixartjänst har utvecklats med en digital fixartjänst som erbjuder enklare IT-stöd i hemmet.
- På vård- och omsorgsboendena ordnas så att de äldre kan träffa vänner och anhöriga utomhus även när det är kallt. Stora tält av typen partytält med infravärme har satts upp där det finns möjlighet.
- Aktivitetscentret arbetar mer med uppsökande verksamhet och erbjuder enskilda promenader och ringer kontinuerligt besökarna.
- Negativ påverkan på kvalitetsarbetet då fokus legat på bemanning, utbildning och information.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

- Enheten för bedömning och förmedling bedömer ersättningsnivåer och förmedlar platser för personer som beviljats bistånd i form av exempelvis gruppboende enligt LSS. Ersättning utgår från olika nivåer beroende på omsorgsbehov hos individen och styr därmed ersättningen till förvaltningen. En fortsatt pandemi påverkar möjligheten att genomföra bedömningar och möjlighet att verkställa gynnande beslut. Detta kan innebära att ersättningen till förvaltningen påverkas liksom brukarens möjlighet att få påbörja sin insats.
- Fortsatt ökning av ansökningar om personlig assistans för de brukare som inte deltar i sina dagliga verksamheter eller vid en eventuell stängning ökar arbetsbelastningen avsevärt på LSS-bostäderna. (skriv om mening)
- Under rådande situation bedöms brukarnas behov av mer personlig assistans, ledsagning och avlösning mer generöst. Detta kan öka kostnaderna för dessa insatser.

Individ- och familjeomsorg

- Ökande antal anmälningar och ansökningar gällande barn, ungdom och vuxna. Osäkert vad pandemin medför för redan utsatta individer och grupper och hur verksamheterna kan planera såväl kort- som långsiktigt.
- Förebyggande arbete bortprioriteras till förmån för myndighetsutövning vilket kan ge konsekvenser på sikt, såväl ur ett övergripande samhällsperspektiv men även för förvaltningen utifrån ökade kostnader och arbetsbelastning.
- Ökat behov av förebyggande arbete inom alla socialtjänstens verksamheter utifrån pandemins konsekvenser. Exempelvis fler fältassistenter, mer föräldrastöd med mera.
- Det finns risk för ökat ärendeinflöde inom samtliga verksamhetsområden. Signaler som förvaltningen får från andra aktörer, exempelvis polis och beroendevård, är att de tycker sig se en ökad social problematik i samhället.

Ekonomiskt bistånd

- Under en fortsatt pandemi och en ökad arbetslöshet kommer ett ökat antal medborgare behöva rådgivning men även ekonomiskt stöd för sin försörjning vilket ökar både

arbetsbelastning och kostnader.

- En ökad arbetslöshet kommer också försvåra möjligheterna för nyanlända att nå egen försörjning, försvåra möjligheter till egen bostad och att leva ett självständigt liv.

Stadsmiljö

- Ett ökat besöksstryck i stadsdelsområdets parker och grönområden till följd av pandemin medför ett ökat slitage och fler felanmälningar som behöver avhjälpas och finansieras.
- Stadsmiljöverksamheten bedömer att nuvarande rutiner och organisation kan hantera övriga effekter av pandemin i stadsmiljön.

Barn, kultur och fritid

- Fokus på att erbjuda verksamhet ute både i öppna förskolan och på parklekarna.
- Inom fritidsverksamheten blir lokalernas storlek styrande för vilken typ av verksamhet/aktivitet som kan genomföras. Fler uteaktiviteter erbjuds.
- Digitala arbetssätt inom fritidsverksamheten är under utveckling bland annat genomförs digitala samlingar samt vissa aktiviteter sker helt digitalt.
- Flera föreningar som tagit emot föreningsbidrag under år 2020 har inte kunnat genomföra planerade aktiviteter fullt ut på grund av pandemin. Möjlighet finns för föreningarna att behålla de bidrag som inte kunnat nyttjas på grund av pandemin och använda dessa under år 2021 istället.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till inriktningsmålet "En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla" genom att nämndens verksamheter arbetar aktivt för att kvinnor och män som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande och kan leva ett självständigt liv. Inom förvaltningens integrationsprojekt förstärks samverkan med Jobbtorg city för att intensifiera arbetet med att nyanlända ska komma ut i arbete och därmed bli självförsörjande och kunna leva ett självständigt liv. Verksamheten fortsätter att erbjuda individuell samhälls- och bostadsvägledning till nyanlända där fokus ligger på arbete och egen bostad. Förvaltningen förstärker under året med samhällsvägledare inriktad mot arbetsmarknaden. Även bostadsvägledning till nyanlända förstärks för att öka antalet som flyttar till ett stadigvarande boende. Förvaltningen intensifierar samarbetet med Jobbtorg, lokala civilsamhället och näringslivet och anordnar rekryteringsträffar för att förmedla kontakt mellan arbetsgivare och arbetstagare för att fler nyanlända ska bli självförsörjande.

Nämnden har ett välorganiserat trygghets- och brottsförebyggande arbete för att skapa ett tryggt och levande stadsdelsområde. Arbetet sker främst genom samverkan i Söderandan, som är det lokala brottsförebyggande rådet, och tillsammans med lokalpolisområde Södermalm. Under året fortsätter förvaltningen att tillsammans med lokalpolisen och de kommunala grundskolorna stärka det socialpreventiva arbetet genom ett särskilt fokus på insatser för att minska narkotikaanvändningen bland ungdomar samt förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet. Förvaltningen kommer att genom platsamverkan och platsaktivering med berörda aktörer utveckla trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder

bland annat på och runt Medborgarplatsen och Björns trädgård.

Stadsdelsområdets parker och grönområden vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt och med hänsyn till de kulturhistoriska värdena i enlighet med parkplanen för Södermalm. Parkerna hålls rena och välskötta samt tillgodoser olika behov och önskemål hos invånarna, besökare och företagare där särskild hänsyn tas till barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Klotter i stadsmiljön har en central del i hur renhållningen och därmed tryggheten upplevs. Antalet inkomna felanmälningar angående klotter i staden är högst inom Södermalms stadsdelsområde. Då trafiknämnden ansvarar för klottersaneringen har stadsmiljöverksamheten ett nära samarbete med trafikkontoret i syfte att få en snabbare och jämnare utförd klottersanering inom stadsdelsområdet.

Förskolan ger alla barn lika möjligheter oavsett bakgrund att lyckas i förskolan. Förskolorna har rutiner för att göra orosanmälan till socialtjänsten och deltar i socialtjänstens tidiga förebyggande arbete, bland annat genom att fortsätta utveckla arbetet med MVP (Mentors in Violence Prevention). Verksamheten ger barnen förutsättningar att utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer. Fler arbetssätt utvecklas för att öka barnens fysiska aktivitet både inom- och utomhus. Verksamheten prioriterar arbetet med att ge barnen möjlighet till att utveckla sitt språk och sin förståelse för matematik och naturvetenskap. Genom medvetna digitala pedagogiska arbetssätt stöttas barnen i att använda digitala verktyg på ett sätt som bidrar till utveckling och lärande. Den pedagogiska inom- och utomhusmiljön är utformad med utgångspunkt från läroplanens lärområden och Södermalms kommunala förskolors pedagogiska ställningstaganden.

Barn och vuxna som är i behov av stöd får sammanhållna insatser som ökar förutsättningarna till ett självständigt liv. Verksamheterna arbetar aktivt för att tidigt upptäcka barn och ungdomar som är i riskzonen att utvecklas ogynnsamt. Samverkan med förskola, grund- och gymnasieskola, habilitering och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) fortsätter i detta arbete. Arbetet för ökad samverkan med de fristående skolorna utvecklas under året. Ett prioriterat område är att fortsätta arbetet med att analysera och uppmärksamma barnperspektivet, barnrättsperspektivet och barnets perspektiv med utgångspunkt i barnkonventionen. Personer med funktionsnedsättning som får insatser har verktyg att hantera sin livssituation. Insatserna utformas tillsammans med den enskilde så att förmågorna kan utvecklas utifrån de egna behoven och önskemålen. Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds stöd och behandling inom Relationsvåldscentrum Innerstaden (RVCI) där även kompetens finns i att möta särskilt sårbara grupper. Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbetet internt och med polisen för att upptäcka och motivera fler våldsutövare att ta emot insatser. Förvaltningen kommer i samverkan med socialförvaltningen och stadens andra RVC utveckla former för att ta emot barn i verksamheterna. I det tidigt våldsförebyggande arbetet riktat mot barn och unga sker samverkan mellan socialtjänst och förskola.

Äldreomsorgens prioriterade områden är meningsfullhet - leva livet ut, psykisk hälsa och kompetensutveckling. Verksamheten ska vara personcentrerad, utgå från ett salutogent förhållningssätt och möjliggöra en hög livskvalitet för den äldre oavsett hälsotillstånd och ålder. Detta görs bland annat genom att den äldre deltar i upprättandet av sin genomförandeplan. Den äldre involveras både i planeringen och i genomförandet av den beviljade insatsen. Arbetet med att utveckla hemtjänsten fortsätter. Målet är att öka

inflytandet för den äldre genom att öka personalkontinuiteten, arbeta för att besöken utförs på överenskommen tid och att insatserna utförs på liknande sätt oavsett vilken medarbetare som besöker den äldre. Verksamheten arbetar med digitala inköp inom hemtjänsten och annan välfärdsteknik för att förbättra omsorgen och öka tryggheten för den äldre. I verksamheterna ges möjlighet till regelbundna utevistelser, vällagad mat och social gemenskap. Verksamheten fortsätter att utveckla aktivitetscentret och de sociala mötesplatserna för att minska den sociala isoleringen och ensamheten bland de äldre. Verksamheten kommer under året arbeta med att ta fram och kvalitetssäkra en modell för hur olika kompetenssatsningar för medarbetarna ska genomföras så att dessa ger bästa effekt. Teori och praktik ska samordnas genom olika verksamhetsförlagda utbildningar. Stor vikt kommer att läggas på att förbättra språkkompetens i verksamheten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens verksamheter arbetar aktivt för att kvinnor och män som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Personer som söker ekonomiskt bistånd ska få rätt insats för att bli självförsörjande och leva ett självständigt liv. Förvaltningen bidrar till stadens arbete med Agenda 2030 bland annat genom att vidareutveckla insatser för kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Arbetssökande biståndstagare ges möjlighet att arbetsträna som en väg ut i egen försörjning och för ökad jämställdhet utvecklas möjligheter för fler kvinnor att arbetsträna. Förvaltningen samverkar med arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg för att förbättra möjligheterna för personer utanför arbetsmarknaden att nå egen försörjning. Digitala arbetssätt fortsätter att utvecklas för att öka servicen till personer som söker ekonomiskt bistånd. Arbetet för att minimera felaktiga utbetalningar intensifieras och arbetet utvecklas för att utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska bli rätt från början.

Inför år 2021 planerar förvaltningen att 645 ungdomar ska få feriearbete med tydliga och meningsfulla arbetsuppgifter inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Fler feriejobb inriktas mot renhållning och skötsel av stadsdelsområdets parker och offentliga miljöer. Förvaltningen undersöker möjligheterna för feriearbetande ungdomar att delta i miljöprojekt i samverkan med miljöförvaltningen.

I alla förvaltningens beslut om avslag där barn är berörda beaktas barnets situation. Barns behov uppmärksammas särskilt när vuxna söker ekonomiskt bistånd och barnrättsperspektivet tas tillvara i ärenden som rör barn i familjer med osäkra boendeförhållanden. Barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden erbjuds särskilt stöd i bostadssökande av en så kallad boendelots för att hitta bättre boendelösningar.

Samhällsvägledning för nyanlända

Inom förvaltningens integrationsprojekt erbjuds nyanlända samhälls- och bovägledning. De nyanlända erbjuds individuellt stöd och rådgivning med fokus på stadigvarande boende och självförsörjning. Förvaltningen intensifierar samarbetet med lokala civilsamhället och näringslivet och anordnar rekryteringsträffar för att förmedla kontakt mellan arbetsgivare och arbetstagare för att fler nyanlända ska bli självförsörjande. Förvaltningen förstärker under året

med samhällsväglare inriktad mot arbetsmarknaden. Bostadsvägledning till nyanlända förstärks och individanpassas i syfte att öka antalet som flyttar till ett stadigvarande boende. Både det interna samarbetet och samarbetet med socialförvaltningen, övriga stadsdelsförvaltningar och SHIS är centralt och vidareutvecklas för att stötta nyanlända till ett stadigvarande boende. Förvaltningens stadsdelsmammor bedriver uppsökande arbete bland kvinnor med hemmavarande barn för att ge dem möjlighet att vid behov bryta isolering och öka deras självständighet bland annat genom att delta i samhällslivet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,6 %	2,7 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,8 %	1,5 %	Tertial
 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)		Fastställs 2021	Tertial
Kommentar Årsmål tas fram under året.			
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,4 %	1,0 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	45 st	800 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	645 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	45 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	207	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser		Tas fram av nämnd	Tertial
Kommentar Årsmål tas fram under året.			
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	645 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.1.1. Vuxna försörjer sig själva

Beskrivning

Kvinnor och män som inte har tillräckliga inkomster får stöd att ta tillvara sina resurser med målet att bli självförsörjande. Insatserna är individuellt utformade. Arbete sker med särskilt fokus på den ekonomiska effekten som följer av Covid-19-pandemin. Verksamheten håller en

hög tillgänglighet och har ett gott och respektfullt bemötande anpassat till individens förutsättningar.

Arbete med kvinnor och män som söker ekonomiskt bistånd ska få rätt insats för att bli självförsörjande och leva ett självständigt liv. Arbete med kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden prioriteras. Förvaltningen erbjuder ungdomar feriejobb med tydliga och meningsfulla arbetsuppgifter som ett första steg in på arbetsmarknaden. Fler feriejobb inriktas mot renhållning och skötsel av parker och offentliga miljöer. Arbets sökande biståndstagare ges möjlighet att arbetsträna som en väg ut i egen försörjning. Förvaltningen arbetar för att öka jämställdheten genom att öka möjligheterna för kvinnor att arbetsträna. Förvaltningen samverkar med Jobbtorg för att förbättra möjligheterna för personer utanför arbetsmarknaden att nå egen försörjning. Förvaltningen fortsätter utveckla digitala stöd för att öka servicen till personer som söker ekonomiskt bistånd. Arbetet för att minimera felaktiga utbetalningar intensifieras och arbetet utvecklas för att utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska bli rätt från början

Familjer som söker ekonomiskt bistånd får rätt insats för att uppnå egen försörjning. I alla förvaltningens beslut om avslag där barn är berörda beaktas barnets situation. Barns behov beaktas särskilt när vuxna söker ekonomiskt bistånd och barnrättsperspektivet tas tillvara i ärenden som rör barn i familjer med osäkra boendeförhållanden. Barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden erbjuds särskilt stöd i bostadssökande av en så kallad boendelots för att hitta bättre boendelösningar. Förvaltningen skapar ett boendeteam med det gemensamma målet att motverka hemlöshet och hitta vägar till nytt boende. Teamet består av det vräkningsförebyggande teamet som agerar för att förhindra avhysningar. I teamet ingår även en boendelots som coachar klienter med ekonomiskt bistånd i tillfälliga boendelösningar samt en särskild satsning på en bo-koordinator. Bo-koordinatorns uppgift är att utveckla ett nära samarbete med SHIS för att förhindra hemlöshet med särskilt fokus på familjer i genomgångsbostäder.

Förvaltningen vidareutvecklar mottagandet och arbetssätten kring kvotflyktingar där många har behov av ett omfattande stöd.

Förväntat resultat

- Fler vuxna försörjer sig själva.
- Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel män och kvinnor i arbetsträning som blir självförsörjande	30 %		Tertial

Nämndmål:

1.1.2. Nyanlända etablerar sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet

Beskrivning

Inom förvaltningens integrationsprojekt för nyanlända, som bland annat omfattar de personer som bor i Vintertullens och Tantos genomgångsbostäder, erbjuds samhälls- och bovägledning. De nyanlända erbjuds individuellt stöd och rådgivning med fokus på stadigvarande boende och självförsörjning. Projektets samhällsvägledare samverkar främst med berörda verksamheter inom förvaltningen, Jobbtorg City, andra myndigheter och ideella organisationer. Samhällsvägledarna erbjuder både drop-in tider och bokade besök. Under året förstärker förvaltningen samhällsvägledningen inriktad mot arbetsmarknaden. Förvaltningen intensifierar samarbetet med lokala civilsamhället och näringslivet och anordnar tillsammans med Jobbtorg rekryteringsträffar för att förmedla kontakt mellan arbetsgivare och arbetstagare för att fler nyanlända ska bli självförsörjande. Projektets IT-värd stärker ytterligare de nyanländas grundläggande kompetens inom IT-/datakunskap och därmed ökar chanserna till ett mer självständigt liv.

Bostadsvägledning till nyanlända förstärks och individanpassas i syfte att öka antalet som flyttar till ett stadigvarande boende. Både det interna samarbetet och samarbetet med socialförvaltningen, övriga stadsdelsförvaltningar och SHIS är centralt och vidareutvecklas för att stötta nyanlända till ett stadigvarande boende. Förvaltningens stadsdelsmammor bedriver uppsökande arbete bland kvinnor med hemmavarande barn. Syftet är att ge kvinnorna möjlighet att vid behov bryta isolering och öka deras självständighet bland annat genom att delta i samhällslivet.

Inom projektet finns även en fritidslots med uppdrag att söka upp och engagera nyanlända ungdomar 13-19 år i fritidsaktiviteter.

Förväntat resultat

- Nyanlända försörjer sig själva efter etableringstiden.
- Nyanlända har ett stadigvarande boende.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att stadsdelsförvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet	100 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2019-01-01	2021-12-31
Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla samarbete med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor och män, flickor och pojkar.	2019-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla arbetssätt för att nå nyanlända kvinnor och män (egenbosatta, anhöriga och kommunanvisade) med erbjudande om samhällsvägledning.	2019-01-01	2021-12-31
Utveckla samverkan med Jobbtorg, lokala näringslivet och civilsamhället för att fler nyanlända ska få arbete.	2020-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom ett välorganiserat trygghets- och brottsförebyggande arbete. Arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller hållbara städer och samhällen, genomsyrar verksamheten. Förvaltningen samverkar genom Söderandan, som är det lokala brottsförebyggande rådet, med företag, företagareföreningar och polis i syfte att förebygga brott.

Under året fortsätter förvaltningen att tillsammans med lokalpolisen och de kommunala grundskolorna stärka det socialpreventiva arbetet genom ett särskilt fokus på insatser för att minska narkotikaanvändningen bland ungdomar samt förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet. Trygghetsinventeringar, som samordnas genom Söderandan, genomförs för att identifiera brottsutsatta och otrygga platser samt behov av säkerhetshöjande och trygghetsstärkande åtgärder. Verksamheterna fortsätter arbetet mot våldsbejakande extremism som utgår från stadens program. Den lokala handlingsplanen revideras årligen och anpassas utifrån lokala förutsättningar. Kunskapsspridning till samtliga medarbetare sker genom den web-utbildning som staden tagit fram.

Förvaltningen fortsätter att utveckla platssamverkan och platsaktivering bland annat på Medborgarplatsen och i Björns trädgård. Arbetet innebär att tillsammans med polis, lokala näringslivet, privata fastighetsägare, civilsamhället med flera utveckla trygghetskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder runt hela stadsdelsområdet.

Stadsdelsområdets parker och grönområden vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt och med hänsyn till de kulturhistoriska värdena i enlighet med parkplanen för Södermalm. Parkerna hålls rena och välskötta samt tillgodoser olika behov och önskemål hos invånarna, besökare och företagare där särskild hänsyn tas till barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Olika målgruppers synpunkter och idéer fångas upp i dialog med invånarna. Utvecklingen av stadsdelsområdets parkmark genomförs utifrån ett jämställdhetsperspektiv enligt målsättningen i Agenda 2030.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	80 %	79 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	89 %	-	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	86 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Exploateringsnämnden ska, i samarbete med Södermalms stadsdelsnämnd och trafiknämnden, fortsätta utreda möjligheten till en ny parkmiljö längs det nedlagda spårområdet nedanför Södersjukhuset vid Årstaviken	2021-01-01	2021-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med Södermalms stadsdelsnämnd utreda förutsättningar för att om möjligt kunna initiera ett pilotprojekt tillsammans med polisen på Södermalm med mer flexibla föreskrifter för alkoholförobud, enligt modell från Malmö	2021-01-01	2021-06-30
 Trafiknämnden ska, med stöd av kommunstyrelsen, utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.2.1. Invånare är trygga och säkra i Södermalms stadsdelsområde

Beskrivning

Trygghets- och säkerhetsarbetet sker med utgångspunkt i förvaltningens samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Södermalm och den kommunala grundskolan. Förvaltningen fortsätter att tillsammans med lokalpolisen och den kommunala grundskolan att stärka det socialpreventiva arbetet genom ett särskilt fokus på insatser för att minska narkotikaanvändningen bland ungdomar samt förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet. Trygghetsinventeringar, som samordnas genom Söderandan, genomförs för att identifiera brottsutsatta och otrygga platser samt behov av säkerhetshöjande och trygghetsstärkande åtgärder. Förvaltningens trygghets- och säkerhetssamordnare har en nära dialog med verksamheterna i syfte att skapa ett tryggt, säkert och välskött stadsdelsområde. Åtgärderna inkluderar barnperspektiv, jämställdhetsperspektiv och tillgänghetsperspektiv.

Förvaltningen vidareutvecklar platsamverkan och platsaktivering genom samverkan med polis, lokala näringslivet, privata fastighetsägare, civilsamhället med flera för att skapa en trygg och attraktiv närmiljö. Förvaltningen utvecklar kommunikationen externt kring det trygghets- och säkerhetsarbete som genomförs inom stadsdelsområdet. Verksamheterna fortsätter arbetet mot våldsbejakande extremism utifrån aktuella lokala lägesbilder och aktiviteter i handlingsplanen.

Förväntat resultat

- Den upplevda tryggheten ökar.
- Brottligheten inom stadsdelsområdet minskar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbete med att utveckla former för ett ungdomsråd påbörjas.	2020-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Söderandan erbjuder sommararbetande ungdomar arbete för att öka tryggheten i utvalda områden i stadsdelsområdet.	2019-01-01	2021-12-31
Söderandan utför trygghetsinventeringar. Dessa görs på platser som väljs utifrån aktuell brottsstatistik, polisens underrättelser och/eller framförda synpunkter från medborgare.	2017-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.2.2. Södermalms parker vårdas, bevaras och utvecklas

Beskrivning

Stadsdelsområdets parker och grönområden vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt och med hänsyn till de kulturhistoriska värdena i enlighet med parkplanen för Södermalm. Parkerna hålls rena och välskötta samt tillgodoser olika behov och önskemål hos invånarna, besökare och företagare. Vid drift, underhåll och utveckling av stadsdelsområdets parker tas särskilt hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Vid skötsel och utveckling av stadsdelsområdets parkmark läggs stor vikt vid trygghetsskapande åtgärder. Detta görs i samband med renovering och utveckling av parker samt vid åtgärder för minskad nedskräpning, exempelvis genom strategisk utplacering av skräpkorgar med stor kapacitet och möjlighet att slänga cigarettfimpar. Gällande löpande parkskötsel är det bland annat viktigt att parkbelysningen hålls fri från överhängande vegetation och att siktlinjer längs parkstråk behålls. Klotter i stadsmiljön har en central del i hur renhållningen och därmed tryggheten upplevs. Antalet inkomna felanmälningar angående klotter i staden är högst inom Södermalms stadsdelsområde. Då trafiknämnden ansvarar för klottersaneringen har stadsmiljöverksamheten ett nära samarbete med trafikkontoret i syfte att få en snabbare och jämnare utförd klottersanering inom stadsdelsområdet.

För att utveckla och effektivisera arbetssätten i drift och underhåll av parkerna sker en nära samverkan med övriga stadsdelsförvaltningar i Stockholms innerstad. Exempelvis utbyts erfarenheter kring investeringsprojekt i parkmiljö, klimatsatsningar, upphandling samt inom verksamhetsplanering. Samverkan sker även med övriga stadsdelsförvaltningar i staden. Löpande avstämningar sker dessutom med ansvariga för stadsmiljön inom trafikkontoret. Vid dessa avstämningar hanteras kontinuerligt grönytor som är placerade på eller i anslutning till gatumark. Här omhändertas även ytor som enligt detaljplan ska vara grönyta, men som av olika anledningar har blivit hårdgjorda.

Olika målgruppers synpunkter och klagomål fångas upp i dialog med invånarna. Vid utveckling och upprustning av parkerna hämtas synpunkter in vid samråd. Till följd av pandemin genomförs samråden digitalt via stadens hemsida.

Stadsmiljöverksamheten mottar allt fler ärenden via stadens Tyck till-funktion. Under år 2019 mottog verksamheten totalt cirka 3 600 ärenden. Under år 2020 inkom under perioden 1 januari till 31 juli cirka 3 300 ärenden. Stadsdelsförvaltningen följer nära trafikkontorets arbete med att utveckla stadens servicecenter som är en central del i hanteringen av inkomna

ärenden.

Då stadsmiljöverksamhetens arbete till största del är utlagt på entreprenad är avtalsuppföljning centralt för att säkerställa kvaliteten i parkdriften. Därför fortsätter arbetet med att utveckla den systematiska avtalsuppföljningen. Med start den 1 januari 2021 påbörjas de nya avtalen som har upphandlats gällande skötsel av parkmarken inom stadsdelsområdet. De nya avtalen innehåller en större grad av funktionskrav till skillnad från det tidigare avtalet som var mer inriktat på att olika moment, såsom renhållning, genomförs med olika frekvenser. De nya avtalen har också utvecklats gällande krav på entreprenören att genomföra planering, egenkontroll och avvikelserapportering kring olika arbetsmoment i parkdriften vilket stärker avtalsuppföljningen.

För att trygga medborgarnas möjlighet att få tillgång till dricksvatten i parkerna genom vattenutkastare kommer förvaltningen undersöka vilka rutiner som krävs för att få hantera vatten som livsmedel. Till dess att detta är klargjort kommer vattenutkastarna att vara avstängda.

Verksamheten ska fortsatt skapa goda möjligheter för nya stadsodlingsplatser för medborgarna inom stadsdelsområdet. Detta bidrar till att parkerna utvecklas och aktiveras samtidigt som medborgarinflytandet ökar. Utöver detta planeras en informationsinsats under året i syfte att inspirerar medborgarna att inkomma med intresseanmälningar och att starta nya stadsodlingar.

Under året genomförs en informationsinsats med syfte att uppmuntra till spontanidrott och aktivitet i stadsdelsområdets parker. Information ges om vilka obokningsbara anläggningar för aktiviteter som finns och tips om grönytor som särskilt lämpar sig för exempelvis bollspel.

I samband med att ansökningar om markupplåtelse från näringsidkare handläggs försöker förvaltningen tillmötesgå önskemålen där det är möjligt. I de fall där ansökan om markupplåtelse inte är möjlig att godkänna lämnas vägledande information och alternativa förslag till näringsidkaren.

För att parkerna i större utsträckning ska kunna användas vintertid planerar förvaltningen att anlägga skidspår i Drakenbergsparken och i Tengdahlsparke när natursnö finns i tillräcklig omfattning.

Förväntat resultat

- Ökad nöjdhet med renhållning och städning hos medborgarna inom stadsdelsområdet.
- Ökad nöjdhet med skötsel av park och grönområden hos medborgarna inom stadsdelsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anlägga en boulebana i Rosenlundsparken.	2021-01-01	2021-12-31
Fortsatt utveckling av bryggor för ökad tillgång till vattennära lägen.	2021-01-01	2021-12-31
Implementera de nya entreprenadavtalen för skötsel av parkmark.	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Påbörja framtagande av program inför upprustning av Mariatorget.	2021-01-01	2021-12-31
Renovering av befintliga parkbänkar med fokus på Hammarby sjöstad.	2021-01-01	2021-12-31
Särskilda insatser utförs för att lyfta upplevelsen i parkerna.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheten ger alla barn lika möjligheter oavsett bakgrund att lyckas i förskolan. Barnens inflytande synliggörs genom att verksamheten skapar möjligheter för barnen att uttrycka sina idéer, tankar och åsikter. Förskolorna har rutiner för att göra orosanmälan till socialtjänsten och deltar i socialtjänstens tidiga förebyggande arbete för att bland annat förebygga våld i förskolan, genom att fortsätta utveckla arbetet med MVP (Mentors in Violence Prevention).

Verksamheten ger barnen förutsättningar att utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer. Barngruppernas storlek varierar under dagen och barnen delas in i mindre grupper utifrån verksamhetens innehåll och aktiviteter. Verksamheten vidareutvecklar arbetssätt för att öka barnens fysiska aktivitet i förskolan. Verksamheten prioriterar arbetet med att ge barnen möjlighet till att utveckla sitt språk och sin förståelse för matematik och naturvetenskap. Genom medvetna digitala pedagogiska arbetssätt stöttas barnen i att använda digitala verktyg på ett sätt som bidrar till utveckling och lärande. Den pedagogiska dokumentationen synliggör barnens lärande både individuellt och i grupp och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Vårdnadshavarna informeras om förskolans mål, arbetssätt och barnens lärande via fysiska och digitala föräldramöten och i Skolplattformen.

Den pedagogiska inom- och utomhusmiljön är utformad med utgångspunkt från läroplanens lärområden och Södermalms kommunala förskolors pedagogiska ställningstaganden. Det finns digitala verktyg och miljöerna är även genomtänkta ur ett genus- och normkritiskt perspektiv. Verksamheten arbetar med frågor som rör hållbar utveckling integrerat i undervisningen.

Den öppna förskolan erbjuder en pedagogisk gruppverksamhet och gemenskap till både barn och vårdnadshavare.

Arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller barns rättigheter, alla barns rätt till förskola av god kvalitet och jämställdhetsintegrering, genomsyrar verksamheten.

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Förvaltningen har en förskola som har utbildning och undervisning på finska. Förvaltningen ser över arbetssätt för att nå vårdnadshavare till barn i förskoleålder som skulle kunna vara intresserade av förskola på nationella minoritetsspråk.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %		Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	År
Antal barn per grupp	16	16	Tertial
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6	3,6	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.3.1 Barnen har jämlika villkor i förskolan

Beskrivning

Verksamheten värnar om flickors och pojkars rättigheter och bidrar till att alla barn har möjlighet att lyckas i förskolan oavsett bakgrund. Verksamheterna har en plan med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling som återspeglar arbetet med att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Barnens inflytande synliggörs genom att verksamheten skapar möjligheter för barnen att uttrycka sina idéer, tankar och åsikter.

Förskolorna har rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen och deltar även i socialtjänstens tidiga förebyggande arbete för att bland annat förebygga våld i förskolan genom att fortsätta utveckla arbetet med MVP (Mentors in Violence Prevention). Vårdnadshavare till barn i åldrarna 3–12 år erbjuds föräldrastödsprogrammet ABC.

Förvaltningen har två kommunövergripande förskoleverksamheter. Bamse språkförskola tar

emot barn med språkstörning. Reimers specialförskola tar emot barn med olika typer av funktionsvariationer.

Förväntat resultat

- Alla barn lyckas i sin utbildning oavsett bakgrund.
- Utbildningen bidrar till att flickor och pojkar har samma möjligheter att nå sin fulla potential.
- Förskoleområdena har utbildade ledare för föräldrastödsprogrammet ABC.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel arbetslag som kan beskriva arbetssätt i planering och bedömning för hur barnen får inflytande i verksamheten	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barnens lärande dokumenteras på individ- och gruppnivå i Skolplattformens modul för planering och bedömning.	2021-01-01	2021-12-31
Förskollärare utbildas till ledare för föräldrastödsprogrammet ABC.	2019-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.3.2. Barnen leker, lär och utvecklas i förskolan

Beskrivning

Utbildningen ger barnen förutsättningar att utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer. Barnens utveckling och lärande sker i samspel med omgivningen. Barngruppernas storlek varierar under dagen och barnen delas in i mindre grupper utifrån verksamhetens innehåll och aktiviteter. Verksamheten prioriterar arbetet med att ge barnen möjlighet att utveckla sitt språk och sin förståelse för matematik och naturvetenskap. Genom medvetna digitala pedagogiska arbetssätt stöttas barnen i att använda digitala verktyg på ett sätt som bidrar till utveckling och lärande.

Den pedagogiska dokumentationen synliggör barnens lärande både individuellt och i grupp och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Dokumentationsarbetet görs i Skolplattformens modul planering och bedömning och är en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Vårdnadshavarna informeras om förskolans mål, arbetssätt och barnens lärande både digitalt via Skolplattformen och fysiskt på förskolan.

Förväntat resultat

- Verksamheten är likvärdig, trygg, säker och har en hög pedagogisk kvalitet.
- Undervisningen bidrar till att alla barn leker, lär och utvecklas i förskolan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel nöjda vårdnadshavare avseende utveckling och lärande	84 %		År
Personalens självvärdering av "barns matematiska utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	3,6		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Personalens självvärdering av "barns språkliga och kommunikativa utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	3,6		År
Personalens självvärdering av "naturkunskap och teknik" enligt kvalitetsindikatorn	3,6		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barnskötare erbjuds vidareutbildning till förskollärare.	2020-01-01	2021-12-31
Ett stödmaterial för medvetna digitala pedagogiska arbetssätt tas fram.	2021-01-01	2021-12-31
Förskolan använder stadens miljöer och kulturella utbud i undervisningen.	2020-01-01	2021-12-31
Förskolan utvecklar informationen till vårdnadshavarna om mål och arbetssätt i Skolplattformen.	2021-01-01	2021-12-31
Förskolläraernas och barnskötarnas uppdrag tydliggörs med utgångspunkt i förskolans läroplan.	2021-01-01	2021-12-31
Medarbetare som saknar pedagogisk grundutbildning erbjuds barnskötarutbildning.	2020-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.3.3. Barnen är i goda pedagogiska miljöer både inom- och utomhus i förskolan

Beskrivning

Den pedagogiska inom- och utomhusmiljön är utformad med utgångspunkt från läroplanens lärområden och Södermalms kommunala förskolors pedagogiska ställningstaganden. Miljöerna ger barnen möjlighet till inflytande. Barnen skapar sin digitala kompetens och kunskap om digitaliseringens möjligheter genom att använda digitala verktyg. Miljöerna är genomtänkta ur ett genus- och normkreativt perspektiv och barnens intressen och frågeställningar är synliga. Verksamheten fortsätter utveckla arbetssätt för att öka barnens fysiska aktivitet både inom- och utomhus. Under året genomförs en övergripande inventering av förskolegårdarna. Verksamheten arbetar med frågor som rör hållbar utveckling integrerat i undervisningen.

Den öppna förskolan erbjuder en pedagogisk gruppverksamhet och gemenskap till både barn och vårdnadshavare.

Förväntat resultat

- De pedagogiska miljöerna på förskolan är rika på varierat material och tillgängliga.
- Den pedagogiska miljön är kemikaliesmart.
- Barnen får den fysiska aktivitet och utevistelse som de behöver.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande	87 %		År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till fysisk aktivitet	85 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Personalens självvärdering av pedagogisk miljö och material enligt kvalitetsindikatorn	3,6		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En övergripande inventering av förskolornas utemiljö (förskolegårdarna) genomförs.	2021-01-01	2021-12-31
Förskolan använder den uppdaterade versionen av Södermalms pedagogiska ställningstagande i utvecklandet av de pedagogiska miljöerna.	2021-01-01	2021-12-31
Förskolan genomför pulshöjande fysiska aktiviteter för barnen utomhus varje dag.	2021-01-01	2021-12-31
Förskolan gör kemikaliesmarta val vid inköp av pedagogiskt material.	2017-01-01	2021-12-31
Förskolors miljöer skapas ur ett klimat- och hållbarhetsperspektiv.	2020-01-01	2021-12-31
Förskolors miljöer utformas ur ett tillgänglighetsperspektiv.	2019-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att barn och vuxna som är i behov av stöd får sammanhållna insatser som ökar förutsättningarna till ett självständigt liv. Arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller barns rättigheter, jämställdhetsintegrering och delaktighet för personer med funktionsnedsättning genomsyrar verksamheten. Socialtjänstens verksamheter analyserar delaktighet bland brukare och utformning av insatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. I alla ärenden där barn kan beröras av förvaltningens beslut ska barnrättsperspektivet beaktas. I alla ärenden ska även barnperspektivet och barnets perspektiv uppmärksammas.

Barn och ungdomar som är i riskzonen att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt. Förvaltningen utvecklar det förebyggande och uppsökande arbetet tillsammans med lokalpolis och skola med särskilt fokus på ungdomar som använder eller riskerar att börja använda narkotika samt ungdomar som riskerar att hamna i kriminalitet. Förvaltningen fortsätter och förstärker arbetet med 48-timmarsteamet som formerats under 2020 i syfte att kalla barn och ungdomar anmälda för brott tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar. För att tidigt upptäcka och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga utvecklas samverkan med barn- och ungdomspsykiatri, habiliteringen, förskola, grund- och gymnasieskola och polis. Tillsammans med den kommunala grundskolan arbetar förvaltningen för att tidigt bryta skolfrånvaro hos elever som befinner sig i riskzon att inte nå målen i skolan genom samverkan i ett skolsocialt team (närvaroteamet). Förvaltningen undersöker förutsättningar för en familjecentral och former för en digital familjecentral.

Förvaltningen förstärker det preventiva och uppsökande arbetet med ungdomar. För att aktivt följa utvecklingen i olika områden och platser inom stadsdelsområdet och snabbt agera kommer samverkan med polis, nattvandrare, ordningsvakter med flera fortsätta att utvecklas. Detta för att gemensamma insatser och åtgärder ska kunna vidtas.

Personer med funktionsnedsättning får insatser och har verktyg att hantera sin livssituation. Insatserna utformas tillsammans med den enskilde så att förmågorna kan utvecklas utifrån de egna behoven och önskemålen. Verksamheterna stärker möjligheterna för målgruppen att delta på arbetsmarknaden och underlätta övergången till praktikplats, arbete eller studier. Verksamheterna fortsätter utveckla användandet av digitala stöd och välfärdsteknik. I verksamhetsplanen finns indikatorer och aktiviteter som ska bidra till att målen i stadens program för tillgänglighet och delaktighet uppfylls.

Alla verksamheter har grundläggande kunskap om våld i nära relationer och kan vägleda våldsutsatta kvinnor och män i vart de kan vända sig för att få råd, stöd och information. I det tidigt våldsförebyggande arbetet riktat mot barn och unga sker samverkan mellan socialtjänst och förskola bland annat genom metoden MVP (Mentors in Violence Prevention). Förvaltningen utvecklar arbetet med att förebygga att äldre och personer med funktionsnedsättning utsätts för våld i nära relationer. Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds stöd och behandling inom Relationsvåldscentrum Innerstaden (RVCI) där även kompetens finns i att möta särskilt sårbara grupper. Även barn kommer att ges stöd på RVCI. Förvaltningen kommer att i samverkan med socialförvaltningen och stadens andra RVC utveckla former för att ta emot barn i verksamheterna. Val av metod och struktur kommer att samordnas för att nå ökad likställighet i staden. Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbetet internt och med polisen för att upptäcka och motivera fler våldsutövare att ta emot insatser.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	95 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	Tertial
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	16 %	Fastställs t1	Tertial
 Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	90 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	96 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	96 %	öka	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	80 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	75 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	82 %	79 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)		Fastställs 2021	År
Kommentar Årsmål tas fram under året.			
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)		Fastställs 2021	År
Kommentar Årsmål tas fram under året.			
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	100 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	100 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	0	Tas fram av nämnd	År
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	210 st	Tas fram av nämnd	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Bostadsförmedlingen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det.	2021-01-31	2021-06-30
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvaret för beställning av vissa eller alla typer av bostäder med särskild service i syfte att öka likställigheten och tillgången till fler LSS-bostäder. Utredningen ska innehålla en grundlig analys av de ekonomiska konsekvenserna på kort och lång sikt av eventuell flytt av beställaransvaret	2021-01-01	2021-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, samt vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden, utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur mer verksamhet kan ske mobilt och digitalt samt ta fram en modell för fortsatt drift av fritidsgårdar som stängts på grund av hot och kriminalitet.	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans säkerställa att alla barn som är placerade på HVB- eller familjehem har en skolplanering och inte står utan skolgång mer än en vecka	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienterna och brukarna upplever effekten av de insatser de får genom socialtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att Esset är ett verksamhetssystem som möjliggör en evidensbaserad socialtjänst med fokus på att klienten känner att den fått fungerade stöd	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa en samlad verksamhetsuppföljning för LSS-verksamheter	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att söka socialtjänst i annan stadsdel än där man bor när det gäller hedersrelaterade problem	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna samverka särskilt med Polisen kring initiativ gryning och arbeta för att stödet till utsatta för våld i nära relation sker samordnat	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra fältassistenternas uppdrag, arbetsmetoder och mål i syfte att skapa en likställighet i staden	2021-01-01	2021-06-30
 Socialnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i genomlysning av socialtjänstens barn- och ungdomshandläggning enligt modell "Rätt stöd i rätt tid"	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram förslag på förändrade riktlinjer för att införa en ny form av sysselsättning inom socialpsykiatri samt i samband med detta göra en översyn av ersättningssystemet för sysselsättning	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla en modell för verksamhetsuppföljning för samtliga verksamheter inom socialtjänsten oavsett regiform	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska inrätta strategisk funktion för samverkan skola-socialtjänst-polis-civilsamhälle	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämndernas ska tillsammans med socialnämnden utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.4.1. Barn och vuxna lever ett självständigt liv i en fungerande vardag

Beskrivning

Barn och vuxna som är i behov av stöd får sammanhållna och evidensbaserade insatser som ökar förutsättningarna till ett självständigt liv. Flickor och pojkar, kvinnor och män som fått insatser har strategier att hantera sin livssituation. Barn och vuxna som är i behov av stöd får rätt insatser, i rätt tid. Insatserna är sammanhållna och evidensbaserade och ökar den enskildes förutsättningar att leva ett självständigt liv. I alla ärenden där barn kan beröras av förvaltningens beslut ska barnrättsperspektivet beaktas. I alla ärenden ska även barnperspektivet och barnets perspektiv uppmärksammas.

Barn och ungdomar som är i riskzonen att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt. Förvaltningen

stärker detta arbete ytterligare under året. Utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen utvecklar förvaltningen det förebyggande och uppsökande arbetet tillsammans med lokalpolis och skola med särskilt fokus på ungdomar som använder eller riskerar att börja använda narkotika samt ungdomar som riskerar att hamna i kriminalitet. Förvaltningen fortsätter och förstärker arbetet med 48-timmarsteamet som formerats under 2020 i syfte att kalla barn och ungdomar anmälda för brott tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar. För att tidigt upptäcka och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga utvecklas samverkan med barn- och ungdomspsykiatri, habiliteringen, förskola, grund- och gymnasieskola och polis. Tillsammans med den kommunala grundskolan arbetar förvaltningen för att tidigt bryta skolfrånvaro hos elever som befinner sig i riskzon att inte nå målen i skolan genom samverkan i ett skolsocialt team (närvaroteamet). För de barn/ungdomar som får insatser, såväl i öppenvård som vid placeringar, ska förvaltningen bidra till att säkra barnets/ungdomens skolgång.

I samverkan med innerstadsstadsdelarna och Region Stockholm planerar förvaltningen att undersöka förutsättningar för en gemensam familjecentral, som är en verksamhet som är hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande som riktar sig till alla vårdnadshavare och barn. En familjecentral ska innehålla mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med inriktning på förebyggande arbete. Tillsammans med nämnda stadsdelsförvaltningar och regionen samt stadsdelsförvaltningen Hägersten-Älvsjö kommer förvaltningen med stöd av socialförvaltningen att undersöka former för att skapa en digital familjecentral där vårdnadshavare kan söka information, få vägledning, stöd och hjälp i sitt föräldraskap utifrån de olika huvudmännens ansvarsområden.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst. Barn som växer upp med förälder med missbruksproblematik och psykisk ohälsa erbjuds BRA-samtal (barns rätt som anhöriga). Målet är att öka barns delaktighet och stärka barns utveckling samt förebygga ohälsa.

Förvaltningen stärker arbetet med målgruppen samsjukliga det vill säga personer med missbruk och psykisk ohälsa. Satsningen avser att bland annat motverka hemlöshet, särskilt riktad mot kvinnor. Arbetet sker internt och med utgångspunkt i den överenskommelse som finns mellan stadsdelsförvaltningen, psykiatri och beroendevården i samverkan med Farsta, Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck. Överenskommelsen ligger till grund för att fortsätta utveckla arbetet i syfte att ge brukarna en sammanhållen vårdkedja. Vid utskrivning från slutenvård är förvaltningen aktiv i den samordnade planeringen kring den enskilde brukaren (samordnade individuella planer, SIP).

Om medborgare riskerar att bli vräkta från sina bostäder sker ett uppsökande arbete och samverkan med enskilda hyresvärdar för att förhindra hemlöshet. I de fall en barnfamilj riskerar vräkning ska detta särskilt prioriteras. Förvaltningen har en bo-koordinator med uppgift att utveckla ett nära samarbete med SHIS för att förhindra hemlöshet med särskilt fokus på familjer i genomgångsbostäder.

Förväntat resultat

- Fler vuxna har strategier att hantera sin livssituation.
- Fler barn utvecklas gynnsamt.
- Fler barn uppmärksammas och får stöd när en förälder har missbruksproblematik.
- Inga barnfamiljer vräks.
- Fler vuxna som hotas av vräkning bor kvar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel deltagare inom socialpsykiatri som upplever att deras sysselsättning är viktig	91 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Aktiv samverkan med andra förvaltningar kring arbetet med sociala insatsgrupper för målgruppen 12-29 år. Särskilt viktigt är att utveckla förutsättningarna att nå fler i den yngre målgruppen 12-18 år.	2021-01-01	2021-12-31
Fortsätta arbetet med att utbilda socialpsykiatriers personal i effektiva metoder mot samlarsyndrom.	2020-01-01	2021-12-31
Fortsätta utveckla arbetet med Peer Support tillsammans med Socialnämnden i dialog med Region Stockholm.	2020-01-01	2021-12-31
Införa verksamhetssystemet Esset stegvis i verksamheterna och parallellt utveckla Paraply-systemet.	2021-01-01	2021-12-31
Revidera och utveckla handlingsplanen för det lokala arbetet i enlighet med strategin för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.	2020-01-01	2021-12-31
Utforma arbetssätt för att barn som placeras utanför hemmet har planerad skolgång.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla arbetet med Närvaroteamet tillsammans med grundskolan.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.4.2. Barn och vuxna med funktionsnedsättning tar del av stöd och service på lika villkor som andra

Beskrivning

Flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning som får insatser har verktyg att hantera sin livssituation. Insatserna utformas tillsammans med den enskilde så att delaktigheten och inflytandet i vardagen kan utvecklas utifrån egna behov och önskemål. Målet är att identifiera möjliga vägar till ett självständigt liv. Barn ges inflytande och delaktighet i enlighet med barnkonventionens intentioner. I alla ärenden där barn kan beröras av förvaltningens beslut ska barnrättsperspektivet beaktas. I alla ärenden tas hänsyn till barnperspektivet och barnet ska komma till tals. Verksamheterna stärker möjligheterna för målgruppen att delta på arbetsmarknaden och underlätta övergången till praktikplats, arbete eller studier. Verksamheterna fortsätter utveckla användandet av digitala verktyg och välfärdsteknik och stödjer deltagarna i användandet av digital teknik.

Förväntat resultat

- Den enskildes inflytande ökar.
- Fler personer kommer vidare till praktikplats, arbete eller studier.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Antal personer som avslutar insatsen daglig verksamhet och sysselsättning för att påbörja praktikplats, arbete eller studier	3 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barnkonsekvensanalyser genomförs vid avslagsbeslut LSS.	2021-01-01	2021-12-31
Fortsätta utveckla och införa metoder för arbetssätt som syftar till att stärka brukarinflytandet.	2017-01-01	2021-12-31
Personer boende i gruppboende erbjuds möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet.	2019-01-01	2021-12-31
Uppföljning och uppdatering av tidigare genomförd inventering av tillgängligheten i de kommunala verksamheterna genomförs av feriearbetande ungdomar.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.4.3. Barn och vuxna utsätts inte för våld

Beskrivning

Alla verksamheter har grundläggande kunskap om våld i nära relationer och kan vägleda våldsutsatta kvinnor och män i vart de kan vända sig för att få råd, stöd och information. Våldsutsatta flickor och pojkar, kvinnor och män i behov av skydd erbjuds skyddat boende eller tillfälligt boende med stöd utifrån den enskildes önskemål och behov. Våldsutsatta kvinnor och män samt våldsutövare erbjuds stöd och behandling inom Relationsvåldscentrum Innerstaden (RVCI). Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbetet internt och med polisen för att upptäcka och motivera fler våldsutövare att ta emot insatser. Under året förstärker förvaltningen samverkan kring polisens projekt Initiativ Gryning, som är polisens satsning för att bekämpa våld mot kvinnor och andra brott mot särskilt utsatta grupper.

Risk- och skyddsbedömningar görs kontinuerligt i arbetet med barn som utsätts, upplever eller riskerar att utsättas för våld och barn erbjuds stöd i förvaltningens öppenvård. Förvaltningen kommer i samverkan med socialförvaltningen och stadens andra RVC utveckla former för att ta emot barn i RVC-verksamheterna. I det tidigt våldsförebyggande arbetet riktat mot barn och unga sker samverkan mellan socialtjänst och förskola bland annat genom metoden MVP (Mentors in Violence Prevention). MVP är en metod i förskolans och skolans våldsförebyggande arbete för att förändra stereotypa könsnormer som kopplar samman maskulinitet och våld. Metoden ska också bidra till ökad jämställdhet. Förvaltningen ska stödja grundskolans våldsförebyggande och trygghetsskapande arbete i stadsdelens skolor. Förvaltningen utvecklar arbetet med att förebygga att personer med funktionsnedsättning och äldre personer utsätts för våld i nära relationer.

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar, kvinnor och män utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov.
- Fler våldsutövare får insatser att bryta sitt beteende.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel våldsutsatta, folkbokförda inom Södermalms stadsdelsområde, som aktualiserats hos RVCI som fullföljer sin behandling	70 %		År
♀ Andel våldsutövare, folkbokförda inom Södermalms stadsdelsområde, som aktualiserats hos RVCI som fullföljer sin behandling	60 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att fokusera på tre prioriterade områden. Dessa är; meningsfullhet - leva livet ut, psykisk hälsa och kompetensutveckling. De tre prioriterade områdena hänger tätt samman.

När pandemin kom till Stockholm våren 2020 var äldreomsorgen det verksamhetsområde som drabbades hårdast. På kort tid fick verksamheten helt ställas om. Detta har inneburit stora påfrestningar för de äldre, deras anhöriga och medarbetarna. Pandemin pågår fortfarande och arbetet med att skydda de äldre på särskilda boenden och inom hemtjänsten kommer därför vara ett viktigt fokus även under år 2021.

Meningsfullhet - leva livet ut

Verksamheten ska vara personcentrerad, utgå från ett salutogent förhållningssätt och möjliggöra en hög livskvalitet för den äldre oavsett hälsotillstånd och ålder. Verksamheten skapar en god kvalitet genom att ha en dialog med den äldre och individanpassa insatserna. Detta görs bland annat genom att den äldre deltar i upprättandet av sin genomförandeplan. Den äldre involveras både i planeringen och i genomförandet av den beviljade insatsen. Utevistelser och dagliga aktiviteter på vård- och omsorgsboendena har fokus både på individ och grupp med hänsyn till att människor har olika behov. Trevliga måltidssituationer med vällagad mat och social gemenskap är viktigt. På vård- och omsorgsboendena kommer det nya arbetssättet "Hemlagat", som innebär att så mycket som möjligt av maten tillagas på plats, att fortsätta.

Arbetet med att utveckla hemtjänsten fortsätter. Målet är att öka inflytandet för den äldre genom att öka personalkontinuiteten, arbeta för att besöken i ännu högre grad utförs på överenskommen tid och att insatserna utförs på liknande sätt oavsett vilken medarbetare som besöker den äldre. Hemtjänstenheten har under år 2020 omorganiserats och utgår nu från två lokaler inom stadsdelsområdet, en vid Hornstull och en vid Nytorget. Verksamheten arbetar nu i sex geografiska team för att bland annat öka personalkontinuiteten och minska restiden. Detta bidrar till att ge den äldre ökad trygghet.

Verksamheten arbetar med digitala inköp inom hemtjänsten och annan välfärdsteknik för att

förbättra omsorgen och öka tryggheten för den äldre. Bland annat ser förvaltningen över möjligheten att inreda särskilda mediarum på vård- och omsorgsboendena. Här ska finnas möjlighet att med rätt anpassad utrustning kunna hålla kontakt med anhöriga och vänner via videosamtal. Rummen ska även kunna användas till uppföljning av den enskildes situation då dessa inte går att genomföra på plats på grund av pandemin.

Psykisk hälsa

I verksamheterna ges möjlighet till regelbundna utevistelser, vällagad mat och social gemenskap. På Tanto seniorboende finns ett aktivitetscenter. Aktivitetscentrets huvudsakliga uppgift är att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för de boende i seniorboendet och äldre i närområdet. Förvaltningen har för avsikt att anställa en hälsopedagog som kommer arbeta som aktivitetsansvarig på träffpunkterna. Under pandemin håller även medarbetarna kontakt med de äldre, som brukar besöka träffpunkterna, via telefonsamtal. Utgångspunkten är alltid den enskildes behov och önskemål. Verksamheten fortsätter att utveckla aktivitetscentret och träffpunkterna för att minska den sociala isoleringen och ensamheten bland de äldre. Detta görs genom att bredda utbudet av aktiviteter samt verka för fler sociala mötesplatser. Träffpunkterna har möjlighet att snabbt ställa om sin verksamhet och så länge pandemin pågår kommer aktivitetscentret dels erbjuda aktiviteter utomhus dels arbeta mer med uppsökande verksamhet. Verksamheten kommer bland annat erbjuda fikaträffar i Greta Garbos park, anordna promenadgrupp och det kommer finnas möjlighet att beställa och hämta matlåda. Enskild promenad eller möte utomhus för en social stund är annat som erbjuds. Förvaltningens fixartjänst har utökats med en digital fixartjänst som erbjuder enklare IT-hjälp i hemmet. De som fyllt 68 år kan få hjälp med att ladda ner appar, komma igång med videosamtal, skicka sms och epost eller annat. Detta ska bland annat möjliggöra att hålla kontakten med anhöriga och vänner.

Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa uppmärksammas särskilt. På förvaltningens beställarenhet för äldre finns tre särskilda handläggare som arbetar med inriktning socialpsykiatri. Dessa samverkar med socialförvaltningen på olika sätt bland annat genom kontakter med äldrelotsen som är en funktion som hjälper de äldre bland annat med att hitta rätt inom socialtjänsten eller till andra myndigheter eller frivilligorganisationer. Förvaltningen kommer under året utöka med ytterligare en handläggare på beställarenheten som kommer att stödja de personer som behöver praktisk hjälp för att ta sig vidare till nytt boende. Förvaltningen kommer utveckla det uppsökande arbetet under året. Inom hemtjänsten kommer förvaltningen utöka med ett team som kommer att jobba med ofrivillig ensamhet, missbruk, psykisk ohälsa och vara stöd till övriga medarbetare.

Kompetensutveckling

Alla medarbetare på vård- och omsorgsboendena har genomgått Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC och Silviacertifieringsutbildning pågår. På vård- och omsorgsboendena pågår även arbetet med bemötande vid beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom, BPSD, och nya handledare samt personal ska utbildas i Durewellinstitutets metodik för lågaffektivt bemötande. En del av utbildningarna har inte gått att genomföra under den pågående pandemin men dessa återupptas så snart det är möjligt. Under året beräknas arbetet med Stjärnmärkning att komma igång genom att reflektionshandledare utbildas på några demensenheter. Inom förvaltningen ska samtliga

biståndshandläggare ha genomgått Demens ABC+ för biståndshandläggare. Majoriteten kommer att ha gjort det under 2021.

Inom hemtjänsten finns ett demensteam med sex medarbetare som ger support och stöttning till övriga medarbetare.

Verksamheten kommer fortsätta arbetet med hbtq-diplomering för att öka kunskapen om hbtq-personernas levnadsvillkor och hur heteronormen kan vara ett hinder för ett professionellt och respektfullt bemötande.

Verksamheten kommer under året arbeta med att ta fram och kvalitetssäkra en modell för hur olika kompetenssatsningar för medarbetarna ska genomföras för att ge bästa effekt. Förvaltningen har för avsikt att rekrytera en vårdlärare. Teori och praktik ska samordnas genom olika verksamhetsförlagda utbildningar. Arbetet med att säkerställa att adekvat teknisk kompetens finns bland medarbetarna fortsätter. Stor vikt kommer att läggas på att förbättra språkkompetensen i verksamheten. För att stärka upp kompetensen bland undersköterskorna på vård- och omsorgsboendena och servicehuset kommer en satsning att göras på att vidareutbilda befintlig personal samt att rekrytera undersköterskor med olika former av specialistkunskap exempelvis inom demens och välfärdsteknik.

Övrigt

Arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller hälsa och välbefinnande och jämställdhetsintegrering, genomsyrar verksamheten.

På de sociala mötesplatserna ordnas aktiviteter i samverkan med de nationella minoriteterna. I förvaltningens uppsökande arbete görs ett regelbundet utskick till alla som fyllt 80 år. I brevet finns de delar som hänvisar vidare till vart man ska vända sig översatt till minoritetsspråken.

Förvaltningen arbetar för en äldrevänlig stad genom att utifrån nämndens mål utveckla de äldres tillgång till likvärdig service samt vård och omsorg av hög kvalitet. Genom innovativa lösningar, välfärdsteknik och en god samverkan med sjukvården skapas förutsättningar för ett självständigt liv för den äldre oavsett hälsotillstånd och ålder.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	80 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	65 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel digital nattillsyn i hemtjänsten		Tas fram av nämnd	År
Kommentar Årsmål tas fram under året.			
 Andel digitala inköp i hemtjänsten		Tas fram av nämnd	År
Kommentar Årsmål tas fram under året.			
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	90 %	86 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	82 %	78 %	År
 Andel smarta lås i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
Kommentar			
Förvaltningen börjar arbetet med detta under år 2022.			
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	83 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	90 %	Tas fram av nämnd	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	100 %	93 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	88 %	86 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	85 %	82 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samråd med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete stadsdelsnämnderna och Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- sjukvårds organisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhörigstöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.5.1. Äldres stöd, vård och omsorg är av hög kvalitet

Beskrivning

Verksamheten skapar en god kvalitet genom att ha en dialog med den äldre och individanpassa insatserna. I verksamheterna ges möjlighet till regelbundna utevistelser, vällagad mat och social gemenskap. Äldre vet att det under hela året finns möjlighet att komma utomhus, ta en promenad eller att delta i utflykter. I verksamheten finns kock och dietist som arbetar aktivt med att förbättra måltidsupplevelsen för den äldre. Verksamheten förstärker arbetet ytterligare genom att en dietist rekryteras. Dietisten kommer under året att arbeta riktat mot hemtjänsten och rekryteras tillsammans med Östermalms stadsdelsförvaltning. På Tanto seniorboende finns ett aktivitetscenter. Aktivitetscentrets

huvudsakliga uppgift är att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för de boende i seniorboendet och äldre i närområdet. Utgångspunkten är alltid den enskildes behov och önskemål. Verksamheten fortsätter att utveckla aktivitetscentret och de sociala mötesplatserna för att minska den sociala isoleringen och ensamheten bland de äldre. Detta görs genom att bredda utbudet av aktiviteter samt verka för fler sociala mötesplatser både digitalt och fysiskt. Så länge pandemin pågår kommer aktivitetscentret erbjuda aktiviteter utomhus i större utsträckning än vanligt.

Förvaltningens vård- och omsorgsboenden och servicehuset fortsätter utveckla teambaserat arbetssätt där olika professioners kompetens tas tillvara och ger bästa möjliga effekt för den enskilde. Förvaltningen har för avsikt att utveckla verksamheternas arbete med egenkontroll, framtagande av rutiner och allmän kvalitetsutveckling inom äldreomsorgsavdelningen.

För att främja sociala och kulturella upplevelser deltar förvaltningen i stadens satsning med ungdomsbesök på vård- och omsorgsboendena och servicehuset.

Nämndmålet följs bland annat upp med hjälp av indikatorer som bygger på resultatet av de individuppföljningar som görs enligt en stadsgemensam frågemall i samband med biståndshandläggarnas årliga uppföljning av biståndsbeslutet.

Förväntat resultat

- Äldre upplever att de har tillgång till en äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de får komma ut i den utsträckning de önskar	80 %		Tertial
♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som upplever att måltiderna är trevliga	95 %		Tertial
♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som är nöjda med maten	95 %		Tertial
♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att det är ungefär samma personer som hjälper dem	75 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Införa det digitala arbetsstödet "Verktyget".	2021-01-01	2021-12-31
Starta arbetet med att ta fram ett förslag på modell för kompetenstrappa.	2021-01-01	2021-12-31
Ta fram en långsiktig strategi kring digitalisering och välfärdsteknik i äldreomsorgen.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla och kvalitetssäkra arbetet med palliativa ombud och nätverk.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla och kvalitetssäkra en modell för vilka kompetenssatsningar som ska genomföras för att ge bästa effekt.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla och kvalitetssäkra samverkan med relevanta samverkanspartners inom regionen.	2021-01-01	2021-12-31
Utvärdera arbetssättet "Hemlagat" tillsammans med de boende på vård- och omsorgsboendena.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.5.2. Äldre ska känna trygghet inför att åldras

Beskrivning

Verksamheten ska erbjuda ett gott bemötande samt arbeta proaktivt och bedriva en uppsökande verksamhet för att ge äldre och deras anhöriga information om vilket stöd som finns att få vid behov av äldreomsorg. Information skickas ut regelbundet till alla inom stadsdelsområdet som fyllt 80 år. Verksamheten arbetar även för att dialogen med de anhöriga ska vara bra. Den äldre ska ges möjligheter att leva livet fullt ut och ha stora möjligheter till påverkan och inflytande på sin vardag.

Verksamheten arbetar enligt arbetsmodellen, Tryggt mottagande i hemmet, för att säkerställa en trygg hemgång efter vistelse på sjukhus. Det innebär att ett team av undersköterskor besöker den äldre på sjukhuset och sedan möter upp den äldre i hemmet när hen skrivs ut från sjukhuset. Efter ett uppehåll med anledning av pandemin är arbetet åter i gång. De uppföljningar som gjorts visar att upplevelsen av trygghet hos den enskilde är stor och att inga återinläggningar på sjukhus har skett. Ett annat sätt att öka tryggheten för de äldre, så att de kan bo kvar hemma så länge de önskar, är att erbjuda korttidsplatser/växelvård i större omfattning. Vid biståndsbedömning till särskilt boende inom äldreomsorgen tas särskild hänsyn till äldre över 85 år.

Verksamheten kommer se över möjligheter att stärka det nära ledarskapet genom att bland annat avlasta cheferna med administrativt stöd. Inom verksamheten finns även en kurator som kan stötta cheferna genom bland annat handledning och stöd i svåra samtal med enskilda och anhöriga.

Verksamheten arbetar med digitala inköp inom hemtjänsten och annan välfärdsteknik för att förbättra omsorgen och öka tryggheten för den äldre. Bland annat ser förvaltningen över möjligheten att inreda särskilda mediarum på vård- och omsorgsboendena. Här ska finnas möjlighet att med rätt anpassad utrustning kunna hålla kontakt med anhöriga och vänner via videosamtal. Rummen ska även kunna användas till uppföljning av den enskildes situation då dessa inte går att genomföra på plats på grund av pandemin.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område som spelar en stor roll för ett friskare och bättre åldrande. Aktiviteterna i dagverksamheten, på aktivitetscentret och de sociala mötesplatserna utvecklas kontinuerligt i dialog med de äldre och utifrån olika förutsättningar som till exempel pandemin. Även informationen om, och sättet att kommunicera, vilka aktiviteter som finns och vart man kan vända sig för att få stöd vid oro utvecklas för att nå fler.

Nämndmålet följs bland annat upp med hjälp av indikatorer som bygger på resultatet av de individuppföljningar som görs enligt en stadsgemensam frågemall i samband med biståndshandläggarnas årliga uppföljning av biståndsbeslutet.

Förväntat resultat

- Äldre har fått information om vilket stöd som finns att få vid behov av äldreomsorg.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de bemöts på ett respektfullt sätt.	100 %		Tertial
♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att de får ett respektfullt bemötande	100 %		Tertial
♀ Andel äldre som känner sig trygga i dagverksamheten	100 %		År

Nämndmål:

1.5.3. Äldre är med och utformar sin beviljade insats

Beskrivning

Verksamheten ska vara personcentrerad, utgå från ett salutogent förhållningssätt och möjliggöra en hög livskvalitet för den äldre oavsett hälsotillstånd och ålder. Verksamheten skapar en god kvalitet genom att ha en dialog med den äldre och individanpassa insatserna. Detta görs bland annat genom att den äldre deltar i upprättandet av sin genomförandeplan. Den äldre involveras både i planeringen och i genomförandet av den beviljade insatsen.

Inom hemtjänsten ligger fokus på arbetet med att öka personalkontinuiteten, arbeta för att besöken utförs på överenskommen tid och att insatserna utförs på liknande sätt oavsett vilken medarbetare som besöker den äldre. Detta sker bland annat genom förbättrad samverkan runt den äldres behov och ökad flexibilitet för att tillmötesgå den äldres önskemål inom ramen för biståndsbeslutet. Arbetssättet stämmer väl överens med arbetssättet med ramtid som innebär att beställningarna är mindre detaljrika och utförandet lättare att påverka för den äldre. Verksamheten fortsätter utveckla arbetet med de geografiska teamen inom hemtjänsten för att bland annat öka personalkontinuiteten och minska restiden.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område som spelar en stor roll för ett friskare och bättre åldrande. Aktiviteterna i dagverksamheten, på aktivitetscentret och de sociala mötesplatserna utvecklas kontinuerligt i dialog med de äldre. Även informationen om, och sättet att kommunicera, vilka aktiviteter som finns utvecklas för att nå fler besökare.

Nämndmålet följs bland annat upp med hjälp av indikatorer som bygger på resultatet av de individuppföljningar som görs enligt en stadsgemensam frågemall i samband med biståndshandläggarnas årliga uppföljning av biståndsbeslutet.

Förväntat resultat

- Äldre upplever att de har möjlighet att påverka utformningen av de dagliga insatserna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel äldre i biståndsbeslutad dagverksamhet som kan påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten	65 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel äldre i vård - och omsorgsboende som kan påverka hur hjälpen genomförs	100 %		Tertial
♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp på önskade tider	95 %		Tertial
♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp så som överenskommits	100 %		Tertial

Nämndmål:

1.5.4. Äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa har stöd utifrån sina behov

Beskrivning

Hemlöshet i Stockholm förekommer i alla åldersgrupper och det finns ett växande stödbehov bland kvinnor och män som är 65 år och äldre. Genom samordnade och gemensamt utvecklade arbetssätt stödjer verksamheterna den enskilde på ett effektivare sätt. Äldre hemlösa med särskilda behov, som psykisk ohälsa, missbruk och våldsutsatthet, uppmärksammas särskilt.

På förvaltningens beställarenhet för äldre finns tre särskilda handläggare som arbetar med inriktning socialpsykiatri. Dessa samverkar med socialförvaltningen på olika sätt bland annat genom kontakter med äldrelotsen som är en funktion som hjälper de äldre bland annat med att hitta rätt inom socialtjänsten eller till andra myndigheter eller frivilligorganisationer.

Förväntat resultat

- Äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa får behovsanpassat stöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Avdelningen för äldreomsorg och sociala avdelningen samverkar kring personer över 65 år som är hemlösa.	2018-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Stadsdelsnämnden bidrar till inriktningsmålet "En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt" genom att säkerställa goda förutsättningar för företagande på Södermalm. Genom fortsatt arbete med platssamverkan och platsaktivering där även lokala näringslivet är involverat möjliggörs trygga och välskötta platser inom stadsdelsområdet.

Förvaltningen tar tillsammans med stadsdelsförvaltningarna i innerstaden fram en årlig boendeplan som utgör underlag för den stadsövergripande boendeplaneringen av särskilt boende för äldre respektive för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen samplanerar behovet av förskoleplatser med berörda förvaltningar då nybyggnation av bostäder geografiskt ligger på gränsen eller i nära anslutning till olika stadsdelsnämndsområden.

Förvaltningen erbjuder ett varierat utbud av fritids-, idrotts- och kulturaktiviteter i förskolor,

öppna förskolor, parklekar och fritidsverksamheter samt i verksamheter för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Aktiviteterna ska vara tillgängliga för alla oavsett kön, ursprung eller funktionsförmåga. Fritidsverksamheten skapar förutsättningar för ungdomars val av en positiv livsstil och främjar delaktighet i samhället. Barn och unga har möjlighet att bidra till kulturupplevelser både som producent och konsument.

Förvaltningen kommer, inom ramen för det kulturstrategiska programmet, se över möjligheterna att utveckla det pågående arbetet med platssamverkan med särskilt fokus på kulturlivets förutsättningar. Genom att förvaltningen för samman och samverkar med olika aktörer från både kultur- och näringsliv breddas perspektiven på vilka åtgärder och aktiviteter för ökad trygghet, säkerhet och trivsel som ska prioriteras.

Ekosystemtjänsterna utvecklas i stadsdelsområdets parker och grönområden, exempelvis genom att upprätthålla förvaltningen av, och utveckla, värdefulla naturmiljöer.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att säkerställa säkra och trygga förutsättningar för företagande inom stadsdelsområdet. Genom Söderandan, det lokala brottsförebyggande rådet samverkar förvaltningen med företag, företagarföreningar och polis i syfte att bland annat förebygga brott. Genom fortsatt arbete i Söderandan där även lokala näringslivet är involverat möjliggörs trygga och välfungerande platser inom stadsdelsområdet för att driva företag. Stadsmiljöverksamhetens arbete med renhållning, belysning samt skötsel av stadsdelsområdets parker och grönområden bidrar till upplevelsen av en välskött, ren och trygg stadsmiljö för de lokala företagen.

Näringslivssamverkan är en viktig del av förvaltningens genomförande av Agenda 2030, och arbetet kopplar främst till mål 1 om ingen fattigdom, mål 5 om jämställdhet samt mål 10 om minskad ojämlikhet.

Förvaltningen ökar andelen upphandlad verksamhet där det är möjligt.

Nämndmål:

2.1.1. Kontinuerligt pröva att upphandla verksamhet i konkurrens

Beskrivning

Som ett medel att driva utvecklingen i en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar riktning sker inköp av varor och tjänster genom stadens inköpsportal. Vid utgångna avtal och när ny verksamhet ska startas prövar förvaltningen alltid möjligheterna till upphandling.

Förvaltningen fortsätter att utveckla förvaltningens upphandlingsorganisation och säkra roller och kompetens för att genomföra upphandlingar och följa upp upphandlad verksamhet. Under året kommer förvaltningen att inrätta en ny tjänst som upphandlare.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har en tydlig upphandlingsorganisation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla förvaltningens upphandlingsorganisation och säkra roller och kompetens för att kunna förvalta nya avtalsdatabasen Kommers och för ökad kontroll av pågående och planerade upphandlingar.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.1.2. Det är tryggt och säkert att vara företagare i Södermalms stadsdelsområde

Beskrivning

Förvaltningens övergripande trygghetsarbete i kombination med platssamverkan och platsaktivering bidrar till goda förutsättningar för ett tryggt företagande för de lokala näringsidkarna. Genom fortsatt arbete i Söderandan, det lokala brottsförebyggande rådet, där även det lokala näringslivet är involverat möjliggörs trygga och välfungerande platser inom stadsdelsområdet för att driva företag. Stadsmiljöverksamhetens arbete med renhållning, belysning samt skötsel av stadsdelsområdets parker och grönområden bidrar till upplevelsen av en välskött, ren och trygg stadsmiljö för de lokala företagen. Dessutom utvecklas parkerna i syfte att skapa attraktiva miljöer där människor gärna vill vistas.

Genom Söderandan samverkar förvaltningen med företag, företagareföreningar och polis i syfte att bland annat förebygga brott inom handeln och hotell. Söderandan informerar företagare om åtgärder som kan vidtas för att minska risken för hot, rån och stöld samt erbjuder hotell utbildningsinsatser i hotellrelaterade trygghetsfrågor. Om en företagare är otrygg erbjuds möjlighet att boka ett möte med lämpliga representanter från Söderandan för att diskutera hur tryggheten och säkerheten kan öka.

Förväntat resultat

- Företagare upplever att förutsättningarna att förebygga hot, rån och tillgrepp mot företagare stärkts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Söderandan erbjuder sina medlemsföretag en föreläsning under året som är inriktad på trygghet och säkerhet samt förebyggande åtgärder mot stöld och snatteri.	2021-01-01	2021-12-31
Söderandan erbjuder under året en föreläsning för hotellaktörer i samverkan med polisen med syfte att förmedla information om nya brottstrender samt ökade kunskaper om hotellrelaterad brottslighet som narkotika och prostitution och hur detta kan förebyggas.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att årligen göra boendeplaner för äldreboenden och grupp- och servicebostäder tillsammans med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden. Planerna ligger till grund för stadens övergripande planering. Inga grupp- och servicebostäder kommer att färdigställas under året. De två kommande grupp- och servicebostäderna inom bland annat kvarteret Persikan är försenade i processen och kommer att färdigställas tidigast år 2022. Förvaltningen samplanerar behovet av förskoleplatser med berörda förvaltningar då nybyggnation av bostäder geografiskt ligger på gränsen eller i nära anslutning till olika stadsdelsnämndsområden. Förvaltningen anmäler intresse i lämpliga kommande byggprojekt.

Arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller att städer ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara genomsyrar verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål:

2.2.1 Inom Södermalms stadsdelsområde byggs attraktivt och hållbart så att människors och verksamheters olika behov av samhällsservice tillgodoses

Beskrivning

Förvaltningen bevakar de lokala intressena inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Förvaltningen framför tidigt behov av exempelvis nya förskolor, bostäder med särskild service och boenden för äldre, samt initierar samarbete för att säkerställa att förutsättningar skapas för att bedriva kommunal verksamhet. Förvaltningen bevakar också att parkmark som används för bostäder kompenseras.

Förväntat resultat

- Vid nybyggnation planeras invånarnas behov av anpassade bostäder och lokaler in tidigt i processen.
- Använd parkmark kompenseras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen anmäler intresse i lämpliga byggprojekt.	2018-01-01	2021-12-31
Samverka med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden i arbetet med att ta fram underlag till stadsövergripande boendeplanering av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2021-12-31
Samverka med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden i arbetet med att ta fram underlag till stadsövergripande äldreboendeplan.	2020-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att förvaltningen minskar utsläppen av växthusgaser genom att transporter, leveranser och resor är klimatsmarta. Medarbetarna går, cyklar eller åker kollektivt så långt det är möjligt.

Arbetet med Agenda 2030, som bland annat omfattar att bekämpa klimatförändringarna samt skapa hållbara städer och samhällen, genomsyrar verksamheten.

Nämndmål:

2.3.1. Nämndens transporter och resor är klimatsmarta

Beskrivning

Parkvägarna i stadsdelsområdet är tillgängliga och tillfälliga hinder avhjälps så fort det är möjligt. Snöröjning och halkbekämpning är effektiv och sker smidigt.

Förväntat resultat

- Stadsdelsförvaltningen deltar i genomförandet av stadens gångplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Delta i genomförandet av stadens Gångplan.	2021-01-01	2021-12-31
Implementera stadens elektroniska körjournal för förvaltningens fordon.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att förvaltningen erbjuder idrott, fritids- och kulturaktiviteter i förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsverksamheter samt i verksamheter för äldre och för personer med funktionsvariationer. Aktiviteterna ska vara tillgängliga för alla oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller socioekonomisk bakgrund. Fritidsverksamheten skapar förutsättningar för ungdomars val av en positiv livsstil och främjar delaktighet i samhället. Barn och unga har möjlighet att bidra till kulturupplevelser både som producent och konsument.

Förvaltningen arbetar riktat mot nyanlända ungdomar som bor på anvisningsboenden inom ramen för projekt för förebyggande integrationsarbete.

Flera föreningar som tagit emot föreningsbidrag under år 2020 har inte kunnat genomföra planerade aktiviteter fullt ut på grund av pandemin. Möjlighet finns för föreningarna att behålla de bidrag som inte kunnat nyttjats på grund av pandemin och använda dessa under år 2021 istället.

Utöver föreningsbidragen avsätter förvaltningen medel för förvaltningens verksamheter att

användas för att utveckla olika typer av målgruppsanpassade aktiviteter utifrån de behov som uppkommit under pandemin. Aktiviteterna genomförs där så är möjligt i samverkan med nämndens lokala råd samt det civila samhället.

Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

Förvaltningen kommer, inom ramen för det kulturstrategiska programmet, se över möjligheterna att utveckla det pågående arbetet med platssamverkan med särskilt fokus på kulturlivets förutsättningar. Genom att koppla ihop det arbete som bedrivs inom Söderandan med ett tydligt kulturlivsperspektiv ser förvaltningen goda möjligheter att samla olika aktörer i och omkring främst Medborgarplatsen med syftet att kunna jobba praktiskt med olika åtgärder och aktiviteter för ökad trygghet, trivsel och rörelse.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	67 %	67 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	75 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	76 %	76 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbetet med kulturnämnden och Södermalms stadsdelsnämnd se över och vid behov uppdatera stadens riktlinjer och ersättningsnivå för sommarkolloverksamhet.	2021-01-01	2021-06-30
 Kulturnämnden ska samverka med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna inom ramen för fältassistenternas förebyggande arbete utveckla ett arbetssätt för att nå målgrupper som inte deltar i fritidsaktiviteter i lika hög utsträckning, vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.	2021-01-01	2021-12-31
 Södermalm stadsdelsnämnd ska, i egenskap av samordnade nämnd för stadens sommarkollo, se över hur staden fortsatt ska informera om sommarkollo.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.4.1. Södermalmsborna har tillgång till idrott, fritids- och kulturaktiviteter

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar arbetet med att utveckla fritidsverksamheten för att nå de målgrupper som idag inte deltar i fritidsverksamheten i så stor utsträckning exempelvis flickor och nyanlända. Förvaltningens fritidslots arbetar riktat mot nyanlända ungdomar som bor på anvisningsboenden inom ramen för projekt för förebyggande integrationsarbete. En mötesplats för unga hbtq-personer finns i samverkan med föreningslivet.

Barn och unga har möjlighet att bidra till kulturupplevelser både som producent och konsument. Flickor och pojkar, kvinnor och män har lika möjligheter att ta del av

verksamheternas kulturutbud oberoende av funktionsförmåga.

Inom förskolan leker och skapar barnen kultur och idrott. Förskolorna nyttjar också kulturförvaltningens Kulanpremie för att ta del av kulturupplevelser. Parklekarna är en öppen verksamhet som erbjuder pedagogiska och lekfulla miljöer. Parklekarna fortsätter utveckla arbetssätt för fysisk aktivitet utomhus. Verksamheten arbetar för att engagera även annan barn- och ungdomsverksamhet som vill driva kompletterande aktiviteter i parklekarnas lokaler eller i utemiljön.

På Tanto seniorboende finns ett aktivitetscenter som är öppet för de äldre på Södermalm. Aktivitetscentrets huvudsakliga uppgift är att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet. Personer som bor i grupp- eller servicebostad erbjuds möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet.

Under året förstärker förvaltningen kulturområdet genom att tillsätta en kultursamordnare som även kommer samordna det stadsövergripande kolloppdraget samt ha en aktiv dialog med ungdoms- pensionärs- och funktionshindersråden, fritidslots och stadsdelsmammor.

Flera föreningar som tagit emot föreningsbidrag under år 2020 har inte kunnat genomföra planerade aktiviteter fullt ut på grund av pandemin. Möjlighet finns för föreningarna att behålla de bidrag som inte kunnat nyttjas på grund av pandemin och använda dessa under år 2021 istället.

Utöver föreningsbidragen avsätter förvaltningen medel för förvaltningens verksamheter att användas för att utveckla olika typer av målgruppsanpassade aktiviteter utifrån de behov som uppkommit under pandemin. Aktiviteterna genomförs där så är möjligt i samverkan med nämndens lokala råd samt det civila samhället.

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar har tillgång till fritidsaktiviteter.
- Flickor och pojkar har tillgång till kulturaktiviteter.
- Föreningsstödet fördelas till föreningar som har demokratiska värderingar och förstärker förvaltningens kärnverksamheter inom socialtjänst, äldreomsorg, förskola och fritidsverksamhet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fritidsverksamheterna och fritidsgårdarna erbjuder idrotts- och motionsmöjligheter för barn och unga med funktionsnedsättning.	2019-01-01	2021-12-31
Nya riktlinjer för föreningsbidrag i staden implementeras och förvaltningen ser över rutiner för handläggning, granskning och uppföljning	2021-01-01	2021-12-31
Parklekarna arrangerar idrotts- och motionsaktiviteter.	2019-01-01	2021-12-31
Utbudet av rörelseaktiviteter i parklekarna ökar genom samarbete med externa aktörer.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta med utgångspunkt i Stockholms stads miljöprogram.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att inventera och planera för energieffektivisering i förvaltningens verksamhetslokaler. Vid behov ersätts armaturer och vitvaror till mer energieffektiva alternativ. Arbetet med att sortera matavfall och förbättra källsorteringen i förvaltningens verksamheter intensifieras.

Ekosystemtjänsterna utvecklas i stadsdelsområdets parker och grönområden, exempelvis genom att upprätthålla förvaltningen av, och utveckla, värdefulla naturmiljöer. Parkträden bidrar till att rena luften och utjämna temperaturskillnader varför trädförnyelse och tillämpning av framtagna trädvårdsplaner är viktigt. Vid valet av nytt växtmaterial läggs stor vikt vid att främja pollinerande egenskaper med syfte att bidra till biologisk mångfald och utveckling av ekosystemtjänster. För att tillgängliggöra naturreservatet Årsta holmar för medborgarna söks medel till en båtförbindelse.

Arbetet med Agenda 2030, som bland annat omfattar hållbar energi, bekämpa klimatförändringarna, ekosystem och biologisk mångfald samt hållbara städer och samhällen, genomsyrar verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	87 %	80 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	60 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,8 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,8 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3,59 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldreomsorgen, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram riktlinjer för mat och måltid i förskolan i enlighet med måltidsstrategin	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.5.1. Nämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

Beskrivning

Verksamheterna arbetar med utgångspunkt i Stockholms stads miljöprogram samt Södermalms lokala miljö- och klimathandlingsplan. Verksamheterna arbetar systematisk med att minska sin energiförbrukning. I samband med ny- och ombyggnationer av förvaltningens lokaler sker samarbete med hyresvärdar om energieffektivisering. Arbetet med att få fler verksamheter att sortera matavfall och förbättra sin källsortering intensifieras.

Förväntat resultat

- Energiförbrukningen i verksamhetslokaler minskar.
- Andel verksamheter som sorterar matavfall ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla verksamheter arbetar för att användningen av plast fasas ut så långt som möjligt	2021-01-01	2021-12-31
Anordna en dag för hållbarhet i förvaltningens verksamheter.	2020-01-01	2021-12-31
Arbeta för att minska matsvinn i förvaltningens verksamheter	2021-01-01	2021-12-31
Arbeta med att återbruka i så stor utsträckning som möjligt. Aktuellt utbud på Stocket återbruk bör alltid kontrolleras innan nyanskaffning av möbler och inventarier görs. Likväl när fullt dugliga möbler och inventarier ska tas bort i verksamheter så ska de annonseras ut på Stocket.	2021-01-01	2021-12-31
Fortsätta arbetet med att sortera matavfall och förbättra källsorteringen i förvaltningens verksamheter.	2020-01-01	2021-12-31
Implementera Södermalms lokala miljö- och klimathandlingsplan.	2021-01-01	2021-12-31
Inventera och planera för energieffektivisering i förvaltningens verksamhetslokaler.	2020-01-01	2021-12-31
Utbilda i och implementera verktyget Hantera Livs för att minska co2 utsläppen från livsmedelskonsumtionen	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.5.2. Parker och grönområden bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster och utvecklas för att mildra effekterna av extrema klimatförhållanden

Beskrivning

Ekosystemtjänsterna utvecklas i stadsdelsområdets parker och grönområden, exempelvis genom att upprätthålla, och utveckla, förvaltningen av värdefulla naturmiljöer. Parkträden bidrar till att rena luften, binda och förbättra jord samt utjämna temperaturskillnader varför trädförnyelse och tillämpning av framtagna trädvårdsplaner är viktigt.

Inom stadsdelsområdet finns två naturreservat. Skötseln av reservaten görs utifrån framtagna fördjupade skötselplaner.

Vid valet av nytt växtmaterial läggs stor vikt vid att främja pollinerande egenskaper med syfte att bidra till biologisk mångfald och utveckling av ekosystemtjänster. Anlagda växtbäddar bidrar bland annat med att fördröja stora mängder dagvatten i samband med skyfall. Nektarrika örter tillåts blomma innan klippning på lämpliga platser för att främja biologisk mångfald. Vid gräsenovering sås ängsfröer in där det bedöms lämpligt.

Stadsmiljöverksamheten fortsätter arbetet att tillskapa faunadepåer och insektshotell där det bedöms lämpligt, detta i syfte att bland annat underlätta för pollinerande insekter.

Förväntat resultat

- Ekosystemtjänster bidrar till att rena luften, minska halterna av växthusgaser, utjämna temperaturväxlingar och främja pollinerarnas förutsättningar.
- Parkerna hanterar stora mängder dagvatten på ett bättre sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anlägga boplatser för bin och andra insekter.	2020-04-01	2021-12-31
Implementering av eldrivna lövblåsar i parkdriften inom nytt skötselavtal.	2020-04-01	2021-12-31
Utplacering av källsorteringsstationer i parkmiljön.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller uppsatta mål. En budget i balans skapar trygghet och kontinuitet. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att den ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

För att nämndens resurser ska används på bästa sätt för medborgarna är det viktigt att samtliga verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Alla verksamheter arbetar kontinuerligt med utveckling och effektivisering.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

3.1.1. Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål

Beskrivning

Stadsdelsnämndens ekonomi är långsiktigt hållbar. En budget i balans skapar trygghet och kontinuitet. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

Prognossäkerheten är central i arbetet med att nå en budget i balans. Enheternas budgetar följs regelbundet upp genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller där åtgärder vidtas vid behov. Vid befarat budgetöverskridande vidtas åtgärder för att undvika obalans i budget.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att förvaltningen är en attraktiv och föredömlig arbetsgivare. Ledarskapet är präglad av kommunikation, tillit och mod. Alla chefer uppmuntrar till nya idéer och lösningar för att utveckla verksamheten och cheferna tillvaratar de positiva effekter som nya arbetssätt i pandemins spår har bidragit till. Chefer utövar ett ledarskap som uppmuntrar till ett aktivt och ansvarstagande medarbetarskap samt har kompetens och verktyg att leda i förändring.

Förvaltningen arbetar hälsofrämjande och för ett hållbart arbetsliv där minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalomsättning är prioriterade områden. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är aktivt och utvecklas ständigt. I förvaltningen råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Verksamheterna arbetar förebyggande och stödjande när medarbetare utsätts för hot och våld. I förvaltningen råder goda arbetsvillkor där en trygg anställning är en självklarhet och ofrivillig deltid minskar.

Medarbetarna är engagerade och innovativa för att utveckla verksamheten. Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheten och förvaltningen stödjer en innovativ kultur för att möta förändrade behov.

Vid inköp av varor och tjänster används e-inköp i första hand från leverantörer som upphandlats.

Vid upphandlingar används stadens nya plattform Kommers för korrekta, effektiva och digitala upphandlingar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	2 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	90 %	År
 Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31
 Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.1. Chefer utövar ett närvarande ledarskap präglat av kommunikation, tillit och mod och har förmåga att leda i förändring

Beskrivning

Ledarskapet är präglat av kommunikation, tillit och mod. Alla chefer uppmuntrar medarbetarna till nya idéer och lösningar för att utveckla verksamheten och cheferna tillvaratar de positiva effekter som nya arbetssätt i pandemins spår har bidragit till. Chefer utövar ett ledarskap som uppmuntrar till självledarskap och ett aktivt och ansvarstagande medarbetarskap samt har kompetens och verktyg att leda i förändring.

Cheferna utvecklar sitt ledarskap med utgångspunkt i Stockholms stads personalpolicy och förvaltningens kärnvärden.

Förväntat resultat

- Organisationen präglas av nytänkande och öppet klimat då alla medarbetare har förutsättningar att bidra aktivt till verksamheternas utveckling.
- Chefer har hög kompetens och förståelse för sitt uppdrag.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta utreda och kartlägga behov och insatser för ledarutveckling.	2020-01-01	2021-05-31
Genomföra insatser för ledarutveckling utifrån identifierade behov.	2021-06-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.2. I förvaltningen råder en god och hälsofrämjande arbetsmiljö med goda arbetsvillkor

Beskrivning

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är aktivt och utvecklas ständigt med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Kompetensutveckling erbjuds till både chefer och medarbetare avseende OSA.

Förvaltningen arbetar hälsofrämjande och för ett hållbart arbetsliv där minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalrörlighet är prioriterade områden för aktiviteter, uppföljning och stöd. För att uppnå målet med att minska sjukfrånvaron är det viktigt med tidiga insatser.

I förvaltningen råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Verksamheterna arbetar förebyggande och stödjande när medarbetare utsätts för hot och våld.

I förvaltningen råder goda arbetsvillkor där en trygg anställning är en självklarhet och ofrivillig deltid minskar. Förvaltningen fortsätter arbetet med handlingsplanen för heltid som norm.

Förväntat resultat

- Minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalrörlighet.
- Verksamheterna har en god och hälsosam arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier.
- Antal medarbetare med ofrivilligt deltidsarbete minskar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbete med att uppdatera och förenkla förvaltningens rutiner för att hantera och motverka, diskriminering, hot och våld, trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier och kränkande särbehandling inleds.	2020-01-01	2021-12-31
Att arbeta fram rutiner och arbetssätt som är anpassade efter pandemin och dess effekter.	2021-01-01	2021-12-31
Fortsätta arbetet med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare enligt stadens handlingsplan.	2020-01-01	2021-12-31
Fortsätta arbetet med att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare enligt stadens handlingsplan.	2021-01-01	2021-12-31
Följa upp hälsa och arbetsmiljö bland alla medarbetare som arbetar hemma.	2021-01-01	2021-06-30
Planera för och utföra flera riktade utbildningar inom OSA.	2021-01-01	2021-12-31
Skapa forum för cheferna där kunskapsutbyte och stöd i rehabiliteringsfrågor kan ske.	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla bra arbetsformer för att minska korttidssjukfrånvaron, med beaktande av pandemi och tiden därefter.	2020-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.3. Förvaltningen attraherar och behåller medarbetare med rätt kompetens

Beskrivning

Medarbetarna är engagerade och innovativa för att utveckla verksamheten. Samtliga avdelningar har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid. Lönebildningen stärker förmågan att behålla, attrahera, rekrytera och utveckla önskvärd kompetens.

Förväntat resultat

- Verksamheterna utvecklas genom medarbetarnas engagemang och nytänkande.
- Den långsiktiga kompetensförsörjningen säkerställs genom aktiva åtgärder.
- All rekrytering sker kompetensbaserat.
- En sammanhållen lönebildning bidrar till att nå verksamhetens mål.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbeta med kompetensförsörjningsplanens aktiviteter på lång och kort sikt.	2020-01-01	2021-12-31
Genomföra utbildning för alla chefer i kompetensbaserad rekrytering.	2021-01-01	2021-12-31
Tydliggöra löneprocessens delar och utifrån stadens process och riktlinjer arbeta fram en strategi för lokal lönebildning.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.4. Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheten

Beskrivning

Förvaltningen stödjer en innovativ kultur för att möta förändrade behov hos medborgarna och framtidens utmaningar. I digitaliseringsprojekt ska det finnas tydliga metoder för projektarbete, uppföljning och utvärdering som leder till effektivisering och/eller ökad kvalitet och medborgarnytta. Förvaltningen samverkar för innovation och strategiska digitaliseringsfrågor med olika aktörer bland annat stadsledningskontoret och övriga förvaltningar. En ökad digital kompetens och kompetensutveckling att använda digitala verktyg effektivt prioriteras.

Förväntat resultat

- Ökad förmåga att använda digitala verktyg och system effektivt och på ett ändamålsenligt sätt.
- Chefers förmåga att leda för förändring har ökat.

- Digitala lösningar eller förändringar i administrativa processer är inplanerade eller genomförda.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbeta för ett ökat användande av digitala arbetssätt.	2019-01-01	2021-12-31
Fortsätta att utveckla chefers och ledares förmåga att leda digital utveckling.	2019-01-01	2021-12-31
Utveckla arbetssätt som möjliggör en mer kostnadseffektiv administration.	2020-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.5. Förvaltningens inköpsprocess är effektiv genom att verksamheterna använder stadens system för e-handel

Beskrivning

Som ett medel att driva utvecklingen i en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar riktning sker inköp av varor och tjänster genom stadens inköpsportal. För detta används stadens system för e-handel för inköp från anslutna leverantörer. Genom att använda det elektroniska inköpsstödet ökar förutsättningarna för att inköpen sker på rätt sätt och på så sätt ökar avtalstroheten gentemot leverantörer. De som hanterar tjänstebeställningar i e-handelssystemet och de som har rollen som superanvändare utbildar sig i samverkan med serviceförvaltningens e-handelsfunktion.

Förväntat resultat

- Förvaltningens avtalstrohet ökar genom inköp i stadens system för e-handel.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Medarbetare som hanterar tjänstebeställningar i e-handelssystemet och medarbetare som har rollen som superanvändare utbildar sig i samverkan med serviceförvaltningens e-handelsfunktion.	2019-01-01	2021-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsområdenas socioekonomiska struktur och genom schablonersättning per prestation. Stadsdelsnämnderna får sina medel tilldelade som ett anslag. Inom ramen har stadsdelsnämnderna möjlighet att omdisponera anslaget och prioritera mellan verksamheterna, så länge de följer de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.

Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden år 2021 är netto 2 514,6 mnkr. Jämfört med år 2020 har budgeten ökat med 82,1 mnkr. Flera av nämndens verksamheter är budgeterade efter prestationer. En del av det ökade anslaget ska täcka pris- och löneökningar.

Investeringsbudgeten för år 2021 är 23,2 mnkr, varav 3,0 mnkr är till maskiner och inventarier

och 20,2 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

Tabellen nedan visar budget år 2021 netto per verksamhetsområde, budget år 2020 netto per verksamhetsområde och prognos år 2020.

Belopp, mnkr

	2020				2021		
	VP Budget			Prognos	VP Budget		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Driftbudget							
Nämnd och förvaltningsadministration	73,7	-2,8	70,9	66,2	72,2	-1,8	70,4
Individ- och familjeomsorg	271,1	-46,4	224,7	230,2	274,2	-27,9	246,3
Stadsmiljöverksamhet	49,4	-0,8	48,6	50,8	53,0	-0,8	52,2
Förskoleverksamhet	506,1	-53,0	453,1	444,5	498,2	-53,0	445,2
Äldreomsorg	1 243,3	-175,3	1 068,0	1 021,1	1 290,7	-187,9	1 102,8
Stöd och service funktionsnedsättning	486,4	-43,6	442,8	414,8	489,5	-43,5	446,0
Fritid och kultur	29,4	-6,6	22,8	24,7	32,3	-7,6	24,7
Arbetsmarknadsåtgärder	40,5	-16,6	23,9	23,9	41,4	-15,5	25,9
Ekonomiskt bistånd	75,8	-8,1	67,7	70,7	88,9	-2,8	86,1
Övrig verksamhet	10,0	0,0	10,0	0,0	15,0	0,0	15,0
Summa drift	2 768,8	-354,3	2 432,5	2 348,4	2 852,4	-337,8	2 514,6

Intäkter och kostnader per verksamhetsområde

Tabellerna nedan visar fördelningen av externa intäkter och kostnader per verksamhetsområde i budget år 2021, budget år 2020 och prognos år 2020. Budget- och prestationsjusteringar tillkommer under året. Budget år 2021 innehåller kommunfullmäktiges beslutade intäkter och de förväntade omslutningsförändringarna.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Belopp, mnkr

Budget 2020			Prognos 2020	Budget 2021		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
73,7	-2,8	70,9	66,2	72,2	-1,8	70,4

Resursfördelningssystemet innehåller inte någon särskild tilldelning för att täcka nämndverksamhet, ledningsuppgifter och administrativt stöd till verksamheten. Det innebär att dessa funktioner finansieras genom omfördelning från verksamhetsområdena. Av den totala budgetramen har 70,4 mnkr omfördelats för detta ändamål.

Nettobudgeten för nämnd och förvaltningsadministration är minskad med 0,5 mnkr jämfört med år 2020. Totalt uppgår förvaltningens administrativa kostnader till 2,8 procent av nämndens totala omslutning.

Individ- och familjeomsorg

Belopp, mnkr

	Budget 2020			Prognos 2020	Budget 2021		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Individ- och familjeomsorg	271,1	-46,4	224,7	208,6	274,2	-27,9	246,3
Varav barn och ungdom	139,9	-31,3	108,0	111,5	126,5	-2,2	124,6
Varav vuxna	63,7	-8,1	55,6	56,1	66,8	-7,4	59,4
Varav socialpsykiatri	61,6	-7,0	61,1	62,6	70,4	-8,1	62,3
Varav nyanlända	29,2	-29,2	0,0	0,0	10,2	10,2	0,0

Verksamhetens nettobudget för år 2021 är 21,6 mnkr högre jämfört med budgeten för år 2020. Ökningen förklaras främst av satsningar inom barn- och ungdomsverksamheten och pris- och löneökningar. Pengen för socialpsykiatri är uppräknad med 4 procent.

Den förväntade intäktsminskningen om 18,5 mnkr hänförs till minskade intäkter från Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn. Intäkterna avser även andrahandsuthyrningar för försöks- och träningslägenheter.

Stadsmiljöverksamhet

Belopp, mnkr

	Budget 2020			Prognos 2020	Budget 2021		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Stadsmiljö	49,4	-0,8	48,6	49,9	53,0	-0,8	52,2
Varav parkdrift	29,0	-0,8	28,2	29,8	32,7	-0,8	31,9
Varav avskrivning/intern ränta	20,4	0,0	20,4	18,9	20,3	0,0	20,3

Verksamhetens nettobudget för år 2021 är 52,2 mnkr inklusive kapitaltjänstkostnader om 20,3 mnkr. Budget för år 2021 har ökat med 3,6 mnkr i förhållande till budget år 2020. Driftbudgeten har ökat med 3,7 mnkr och kapitaltjänstkostnaderna minskat med 0,1 mnkr. Budgeten för år 2021 förväntas öka med begärda budgetjusteringar avseende naturreservat och biologisk mångfald. Intäkterna i budget avser avgifter från koloniträdgårdsföreningarna inom stadsdelsområdet.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 1,4 mnkr för naturreservat och 1,0 mnkr för biologisk mångfald. Se mer under rubriken – Budgetjusteringar.

I budgeten för år 2021 är stadens internränta satt till 0,5 procent vilket är oförändrat jämfört med år 2020.

Förskoleverksamhet

Belopp, mnkr

Budget 2020			Prognos 2020	Budget 2021		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
506,1	-53,0	453,1	444,5	495,2	-50,0	445,2

Verksamhetens nettobudget för år 2021 är 7,9 mnkr lägre jämfört med budgeten för år 2020. Minskningen beror i huvudsak på färre antal barn i förskoleverksamheten.

Kommunfullmäktiges budgettram år 2021 bygger på antalet inskrivna förskolebarn per den 31 mars 2020, vilket är 2 949 barn. Förvaltningens prognos för år 2021 visar på ett barnantal om 2 713 barn. Slutlig budgettram kommer att tilldelas nämnden efter faktiskt barnantal under året. Förvaltningen har reserverat medel för denna skillnad som det lägre barnantalet innebär.

Förskoleverksamheten får en schablon per inskrivet barn. Liksom år 2020 ges 80 procent av schablonen till enheterna som ersättning i form av peng. Resterande schablon går främst till lokalkostnader och övergripande administrativa kostnader.

Intäkterna avser i huvudsak avgifter inom förskolan, försäljning av platser och ersättning för arbetsmarknadsåtgärder.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 0,4 mnkr för giftfri förskola. Se mer under rubriken – Budgetjusteringar.

Äldreomsorg

Belopp, mnkr

Budget 2020			Prognos 2020	Budget 2021		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
1 243,3	-175,3	1 068,0	1 021,1	1 290,7	-187,9	1 102,8

Verksamhetens nettobudget för år 2021 är 34,8 mnkr högre än budgeten för år 2020.

Ökningen beror främst på höjda ersättningar från kommunfullmäktige jämfört med år 2020. Inom vård- och omsorgsboenden har ersättningen höjts enligt index med 3,0 procent. Ersättningen för hemtjänst i ordinärt boende och servicehus har höjts med 4,5 procent.

Intäkterna avser främst försäljning av platser och avgifter från brukare.

Beställarbudgeten inom äldreomsorgen år 2021 baseras på ett genomsnitt av 740 vård- och omsorgsplatser vilket är en ökning med 54 platser jämfört med november 2020 samt 2 100 personer med hemtjänstinsatser.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 2,3 mnkr för aktivitetscenter och 2,6 mnkr för tryggt mottagande i hemmet. Se mer under rubriken – Budgetjusteringar.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Belopp, mnkr

Budget 2020			Prognos 2020	Budget 2021		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
486,4	-43,6	442,8	417,8	489,5	-43,5	446,0

Verksamhetens nettobudget för år 2021 är 3,2 mnkr högre än budgeten för år 2020.

Största delen av budgeten är rörlig och är baserad på antalet brukare i augusti år 2020. Under år 2021 kommer budgeten, precis som tidigare år, att justeras två gånger baserat på antalet brukare i verksamheten. Inom den rörliga delen av budgeten har ersättningen höjts med 2,8 procent för boende, daglig verksamhet, korttidsboende och korttidstillsyn för barn över 12 år.

Intäkterna avser främst hyresintäkter och försäljning av platser inom daglig verksamhet till andra förvaltningar och kommuner.

Barn, kultur och fritid

Belopp, mnkr

Budget 2020			Prognos 2020	Budget 2021		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
29,4	-6,6	22,8	24,7	32,3	-7,6	24,7

Verksamhetens nettobudget för år 2021 uppgår till 24,7 mnkr, vilket är 1,9 mnkr mer än budgeten för år 2020. Budgeten avser framför allt fritidsverksamhet, parklekar, sommarkollo och konsumentvägledning. Budgeten förväntas öka under året med 1,8 mnkr avseende fondmedel för sommarkollo som fördelas i samband med tertialrapport 1.

Arbetsmarknadsåtgärder

Belopp, mnkr

Budget 2020			Prognos 2019	Budget 2021		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
40,5	-16,6	23,9	23,9	41,4	-15,5	25,9

Verksamhetens nettobudget för år 2021 uppgår till 25,9 mnkr, vilket är 2,0 mnkr mer än budgeten för år 2020. Ökningen beror på satsningar för att få fler nyanlända i sysselsättning.

Av nettobudgeten är 7,5 mnkr avsatta för feriearbetare. Förvaltningens ambition är att kunna erbjuda 645 ungdomar feriearbete under år 2021 vilket är samma antal som år 2020.

Intäkterna i budget år 2021 avser framförallt ersättningar från Arbetsförmedlingen för förvaltningens visstidsanställningar (så kallade Stockholmsjobb) och offentligt skyddade anställningar (OSA).

Ekonomiskt bistånd

Belopp, mnkr

	Budget 2020			Prognos 2020	Budget 2021		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Ekonomiskt bistånd	75,8	-8,1	67,7	70,7	88,9	-2,8	86,1
Varav handläggning	28,6	-4,6	23,0	23,0	34,1	-0,8	33,3

Verksamhetens nettobudget för år 2021 uppgår till 86,1 mnkr, vilket är 18,4 mnkr högre än budgeten för år 2020. Intäktsminskning hänförs till minskade intäkter Migrationsverket avseende nyanlända bland annat beroende av en minskande generalschablon.

Budgeten innebär ett genomsnitt om 50 bidragshushåll per månad, vilket är en ökning med 50 bidragshushåll i månaden jämfört med budget år 2020. I oktober månad uppgick antalet hushåll till 462. Det ökade antalet hushåll förklaras främst av ett förväntat ökat inflöde av bidragshushåll på grund av den rådande situationen med covid-19.

Intäkterna i budget år 2021 avser framförallt återbetalningar av försörjningsstöd.

I den ökade budgeten för år 2021 ingår 5,7 mnkr som avser förvaltningens integrationsprojekt för nyanlända.

Övrig verksamhet

Belopp, mnkr

Budget 2020			Prognos 2020	Budget 2021		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
10,0	0,0	10,0	0,0	15,0	0,0	15,0

Under övrig verksamhet avsätts 15,0 mnkr för oförutsedda kostnader.

Investeringar

Mnkr	Verksamhetsplan 2020	Prognos 2020	Verksamhetsplan 2021
Parkinvesteringar	8,3	6,9	5,0
Investeringar med nycklade medel	9,6	9,6	10,2
Reinvesteringar	13,6	12,2	5,0
Klimatinvesteringar	4,2	4,2	0,0
Trygghetsskapande åtgärder	2,5	2,5	0,0
Inventarier och maskiner	7,0	7,0	3,0
Totalt	45,2	42,4	23,2

Medel för klimatinvesteringar och trygghetsskapande åtgärder söks under år 2021.

Parkinvesteringar inklusive reinvesteringar

Stadsdelsnämnden har för år 2021 tilldelats 10,0 mnkr av kommunfullmäktige för parkinvesteringar och reinvesteringar. Fördelning mellan projekt redovisas nedan.

Sickla Park (3,0 mnkr)

Under året planeras upprustning av lekplatsen i Sickla Park att färdigställas, enligt program framtaget år 2020. Året inleds med att projekteringen avslutas varefter avrop från upphandlad årsentreprenör gällande anläggandet kan ske. Den hårt slitna lekplatsen kommer att få ny lekutrustning samt åtgärder för minskat slitage av naturreservatets ekmiljö.

Solrosparken (3,5 mnkr)

Under våren planeras projekteringen att avslutas varefter avrop planeras att göras till upphandlad årsentreprenör för anläggning. Upprustningen av parken planeras att färdigställas under året. Målet med upprustningen är att utveckla och förbättra parkens användbarhet, trygghetsupplevelse och skötsel förutsättningar samtidigt som parken bättre anpassas till den kulturhistoriska miljön.

Tantolunden (1,0 mnkr)

Under året kommer programarbetet för en kommande upprustning av parken avslutas och projektering inledas. Viktiga delar i programarbetet är att ta fram en kulturhistorisk utredning, en trädvårdsplan samt att hämta in parkbesökarnas åsikter och kunskaper. Mindre upprustningsåtgärder kan eventuellt påbörjas under året.

Mariatorget (0,5 mnkr)

Framtagande av ett program för upprustning av parken kommer att påbörjas under året. Träd, gräs- och grusytor har stort behov av grundläggande upprustning. I programmet kommer dessutom dispositionen av parkens olika ytor att ses över.

Reinvesteringar (2,0 mnkr)

Stadsdelen har en mängd äldre anläggningar som på grund av ålder och hårt slitage har stort reinvesteringarbehov. Under året kommer upprustning av trappor enligt den inventering som togs fram år 2020 fortsätta.

Renovering av träkonstruktioner i Hammarby sjöstad

Utifrån utförd besiktning har behov av renovering av träkonstruktioner kring Hammarby Sjö konstaterats. Nämnden begärde med anledning av denna budgetjustering om 4,5 mnkr i samband med tertialrapport 2, 2020. Förvaltningen föreslår nämnden att i samband med verksamhetsberättelsen 2020 överföra eventuellt ej förbrukade investeringsmedel för år 2020 till år 2021.

Investeringar med nycklade medel

Stadsdelsnämnden tilldelas 10,2 mnkr för mindre parkinvesteringar under år 2021. Medlen kommer att användas till bland annat upprustning av lekplatser i syfte att förlänga lekplatsernas livslängd.

I samtliga projekt ingår tillgänglighetsåtgärder som en naturlig del.

Inventarier och maskiner

Förvaltningens investeringsbudget för inventarier och maskiner är 3,0 mnkr för år 2021. Vid uppkomna behov kommer nämnden söka om utökad investeringsbudget i samband med tertialrapporter.

Försäljningar av anläggningstillgångar**Resultatenheter**

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden årligen i verksamhetsplanen besluta vilka enheter som ska vara resultatenheter.

Nämnden föreslår att sex resultatenheter inrättas under 2021, varav fem resultatenheter inom förskola samt en resultatenhet inom parklekar:

Förskolor

Område 1

Område 2

Område 3

Område 4

Område 5

Parklekar

Södermalms parklekar

Funktionsnedsättning

Utförarenhet FUNK

Äldreomsorg

Södermalms vård och omsorgsboenden

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)**Budgetjusteringar**

	Mnkr
Medel för åtgärder för giffri förskola	0,4
Aktivitetscenter	2,3
Tryggt mottagande i hemmet	2,6
Naturresevat	1,4
Biologisk mångfald	1,0

	Mnkr
Stockholm vid vattnet	0,1
Klimatinvesteringar	6,4
Trygghetsskapande åtgärder	4,3
Nyanläggning av parkyta vid kvarteret Rosendal mindre	8,8
Markundersökning gällande markeroderingsproblem intill bostäder vid Hammarby sjö	0,5
Summa	27,8

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjusteringar om totalt 27,8 mnkr enligt ovan tabell. Nedan följer en kort beskrivning av respektive budgetjustering som nämnden förslås begära.

Medel för åtgärder för giftfri förskola (0,4 mnkr)

I Stockholms stads kemikalieplan 2020-2023, som antogs av kommunalfullmäktige i april 2020, är barns vardag ett prioriterat område. Kemikalieplanen innehåller många åtgärder för att minska barns exponering av kemikalier, ett flertal handlar om förskolan. För mer information se bilaga ”Ansökan för åtgärder för giftfri förskola”. Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av driftmedel om 0,4 mnkr.

Aktivitetscenter (2,3 mnkr)

I enlighet med budget för år 2021 fortsätter förvaltningen satsningen på aktivitetscenter. På Tanto seniorboende finns sedan hösten 2017 ett aktivitetscenter. Aktivitetscentrets huvudsakliga uppgift är att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för de boende i seniorboendet och äldre i närområdet. Medel begärs för personalkostnader, lokalkostnader och kostnader för aktiviteter om 2,3 mnkr. I personalkostnaderna ingår kostnader för två värdar anställda på heltid. Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av driftmedel om 2,3 mnkr.

Tryggt mottagande i hemmet (2,6 mnkr)

Förvaltningen har sedan hösten 2019 arbetat enligt modellen Tryggt mottagande i hemmet för att säkerställa en trygg hemgång från slutenvård eller korttidsboende. Förvaltningen uppskattar kostnaden för detta till 2,6 mnkr. I kostnaden ingår personalkostnader för fyra undersköterskor, 0,25 tjänst som biträdande chef, lokalkostnader och övriga kostnader. Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av driftmedel om 2,6 mnkr.

Naturresevat på Årsta holmar och Sickla Park (1,4 mnkr)

I kommunfullmäktiges budget för år 2021 finns möjlighet att ansöka om budgetjustering för förbättrings- och skötselåtgärder av befintliga naturresevat. Åtgärderna ska vara genomförda under året.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av driftmedel om 1,4 mnkr för nedanstående åtgärder på Årsta holmar och i Sickla Park.

- För att Årsta holmar ska vara tillgängliga för allmänheten under den del av sommaren (augusti och september) då det inte råder tillträdesförbud på grund av gällande fågelskyddsbestämmelser, behöver en båtförbindelse upprättas. Båtförbindelsen har varit i drift de senaste fyra åren och varit uppskattad av medborgarna (0,4 mnkr).

- För att kunna vårda de värden som naturreservaten innehåller krävs skötsel enligt framtagna fördjupade skötselplaner för Årsta holmar och Sickla Park. Åtgärderna omfattar exempelvis fagning (borttagande av löst material från marken) samt borttransport av klipp från ängsslåttern på Årsta holmar med båt (0,6 mnkr).
- Enligt ett beslut från stadsledningskontoret ska, efter inrättande av naturreservatet, olovligt förtöjda båtar vid Årsta holmar tas bort av stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen uppskattar kostnaden för bortforsling av dessa båtar till 0,4 mnkr under 2021.

Ovanstående åtgärder förutsätter att sökta medel avsedda för förbättrings- och skötselåtgärder för naturreservaten beviljas.

Medel för biologisk mångfald (1,0 mnkr)

I kommunfullmäktiges budget för år 2021 finns möjlighet att ansöka om budgetjustering för skötseln av parkmark, naturmark och andra grönområden, utanför naturreservaten, som bidrar till genomförande av handlingsplanen för biologisk mångfald. Åtgärderna ska vara genomförda under året.

Under år 2020 har förvaltningen tillfört ängsytor i Tjurbergsparken och placerat ut insektshotell i bland annat Vitabergsparken, Tantolunden och Sickla Park. Insatserna har gett goda resultat. Invånare har hört av sig med positiva reaktioner. Förvaltningen önskar nu kunna fortsätta och utöka insatserna för att gynna pollinatörerna i innerstaden, detta för att främja den biologiska mångfalden.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av driftmedel om 1,0 mnkr för nedanstående åtgärder:

- Anlägga ytor med ängsmark i utvalda parker inom stadsdelsområdet (0,5 mnkr).
- Utplacering av insektshotell på lämpliga platser (0,2 mnkr).
- Komplettera planteringar med växter som lockar till sig pollinatörer på utvalda platser inom stadsdelsområdet (0,3 mnkr).

Ovanstående utökade åtgärder förutsätter att sökta medel avsedda för förbättrings- och skötselåtgärder för naturreservaten beviljas.

Ansökan om medel för biologisk mångfald 2021 medföljer som bilaga "Ansökan om medel för biologisk mångfald 2021".

Medel för Stockholm vid vattnet (0,1 mnkr)

I kommunfullmäktiges budget för år 2021 finns möjlighet att ansöka om budgetjustering för åtgärder som syftar till att öka vistelsevärden på platser vid vattnet exempelvis bryggor. Stadsdelsnämnder och berörda facknämnder kan söka 50 % medfinansiering till planerade investeringar. Åtgärderna ska vara genomförbara under året.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 0,1 mnkr för nedanstående åtgärd:

- Projektering inför renovering av bryggan nedanför Eriksdalslundens koloniträdgårdsförening. Bryggan, som är i mycket stort behov av renovering och utveckling, är placerad vid det välbesökta promenadstråket längs Årstaviken. Bryggan

ligger dessutom längs en av få strandsträckor i innerstaden där bad är tillåtet. Bryggan är mycket välbesökt och uppskattad av allmänheten.

Under förutsättning att sökta medel erhålls, planerar förvaltningen att avsätta 0,1 mnkr för denna insats. Den totala kostnaden för åtgärden uppskattas därmed till 0,2 mnkr.

Klimatinvesteringar (6,4 mnkr)

I stadens centrala medelreserv för år 2021 finns medel avsatta för klimatförbättrande åtgärder. Åtgärderna ska avse investeringar och kunna genomföras under 2021 samt ha ett tydligt samband med stadens nuvarande styrdokument inom klimat- och miljöområdet.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 6,4 mnkr för klimatinvesteringar som ska användas till:

- Inköp av 10 stycken självkomprimerande solcellsdrivna skräpkorgar (0,6 mnkr).
- Anläggande av växtbäddar med biokol för utvalda parkträd, perennplanteringar och buskage. Vid ett eventuellt utbyte av växtmaterial vid platserna beaktas möjligheten att utveckla den biologiska mångfalden vid val av växter (5,0 mnkr).
- Dagvattenåtgärd i kvarteret Rosendal mindre (0,8 mnkr).

Ansökan om investeringsmedel för klimatåtgärder 2021 medföljer som bilaga "Ansökan om klimatinvesteringsmedel 2021".

Trygghetsskapande åtgärder (4,3 mnkr)

I stadens centrala medelreserv för år 2021 finns medel avsatta för trygghetssatsningar. Åtgärderna ska avse fysiska investeringar på mark, anläggning eller fastighet, kunna genomföras under år 2021, samt utgå ifrån en lokal behovsanalys av tryggheten.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 4,3 mnkr för trygghetsskapande åtgärder fördelat på:

- Färdigställande av trygghetsskapande fysiska åtgärder längs med parkstråket mellan Maria Prästgårdsgata och Rosenlundsgatan (2,5 mnkr)
- Trygghetsskapande fysiska åtgärder i Pålsundsparken, väster om Västerbron (1,0 mnkr)
- Trygghetsskapande belysning i Rosenlundsparken i samarbete med trafikkontoret. (0,8 mnkr)

Ansökan om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder 2021 medföljer som bilaga "Ansökan om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder 2021".

Nyanläggning av parkyta vid kvarteret Rosendal mindre (8,8 mnkr)

Nyanläggande av parkyta vid kvarteret Rosendal mindre påbörjades under år 2019 men i samband med markarbeten påträffades arkeologiska fynd. Nyanläggandet av parken kommer inte att återupptas förrän våren 2021 till följd av de arkeologiska utgrävningar som har genomförts. Med anledning av detta föreslår förvaltningen nämnden att i samband med verksamhetsberättelsen 2020 överföra eventuellt ej förbrukade investeringsmedel för projektet Rosendal mindre från år 2020 till år 2021.

Kostnaderna för de arkeologiska utgrävningarna uppgår till 8,8 mnkr och ryms inte inom projektets budget. Med anledning av detta föreslår förvaltningen att nämnden begär

budgetjustering av investeringsmedel om 8,8 mnkr för att kunna möjliggöra ett slutförande av anläggningsprojektet i kvarteret Rosendal mindre.

Markundersökning gällande markeroderingsproblem intill bostäder vid Hammarby sjö (0,5 mnkr)

Omfattande problem med markerodering har uppmärksammats vid Sickla udde. Eroderingen sker på parkmark mellan bostadshusen och Hammarby sjö. Problemet riskerar att påverka fastigheterna intill då marken succesivt släpper och åker ned i sjön.

Ärendet bedöms vara av sådan art och omfattning att förvaltningen inte kan hantera nödvändiga åtgärder på egen hand och inom befintlig investeringsbudget.

Ett första steg är att genomföra en markundersökning som visar på åtgärdsbehov och kostnadsbedömning för nödvändiga åtgärder.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 0,5 mnkr för den inledande markundersökningen. Förvaltningen ansvarar för framtagandet av denna undersökning.

Omslutningsförändringar

Mnkr	Budget KF 2021	Verksamhetsplan 2021	Omslutningsförändring
Kostnader	2 593,4	2 852,4	259,0
Intäkter	-78,8	-337,8	-259,0
Netto	2 514,6	2 514,6	0,0

I kommunfullmäktiges budget har endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet tilldelats. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin omslutning på kostnads- och intäktssidan. Dessutom återsöker nämnden ersättning för kostnader avseende ensamkommande flyktingbarn. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll. Omslutningsförändringar för år 2021 beräknas till 259,0 mnkr.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

År 2015 fattade FN beslut om Agenda 2030 som innehåller sjutton globala mål för en hållbar utveckling. De globala målen är ett stöd för att utveckla stadens arbete för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Det finns tre viktiga principer för att kunna genomföra de sjutton globala målen för Agenda 2030. Den första principen är att målen är universella och alla länder har också ett gemensamt ansvar för genomförandet. Den andra principen är att målen är integrerade och odelbara vilket betyder att inget mål kan nås utan framgång inom ett annat. Det innebär att alla målen behövs för att agendan ska kunna uppnås. Den tredje principen är att ingen ska lämnas utanför vilket innebär att målen ska genomföras med särskild hänsyn till de människor och samhällen som har sämst förutsättningar.

Stockholms stad har för varje mål utsett en eller flera nämnder eller bolagsstyrelser som målsansvariga. Målsansvariga ska vara drivande för att staden ska uppnå hållbarhetsmålet och samverka brett med berörda verksamheter i staden. Stadsdelsnämnderna är inte målsansvariga för något av de globala målen.

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att bland annat ta hänsyn till barns rättigheter, nationella minoriteters rättigheter samt öka tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning. Samverkan sker med relevanta nämnder i staden, civilsamhället, näringslivet och akademien.

En central samverkansprocess som bidrar till stadens måluppfyllelse är att stadsdelsförvaltningen samverkar med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret och trafikkontoret i planerings- och utvecklingsfrågor för att få en helhetssyn kring utvecklingen av stadsdelsområdet. Förvaltningen ser ett behov av att utveckla samverkan med det lokala näringslivet bland annat för att fler nyanlända ska få arbete. Förvaltningen fortsätter utveckla samverkan med berörda fackförvaltningar, polis, civilsamhället, lokala närings- och kulturlivet samt fastighetsbolag för att utveckla Medborgarplatsen till en mer attraktiv och trygg plats inom ramen för platsamverkan Medborgarplatsen. Samverkan med de fastighetsägare där förvaltningen hyr lokaler utvecklas i syfte att energieffektivisera.

Arbetet med jämställdhetsintegrering pågår inom samtliga verksamheter. Vid analys av uppföljningar och statistik lyfts könsaspekten i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. Förskolornas arbetssätt utgår från ett medvetet genus- och normkritiskt perspektiv. Socialtjänstens verksamheter analyserar delaktighet bland brukare och utformning av insatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Inom äldreomsorgen skapas en god kvalitet genom att ha en dialog med den äldre och individanpassa insatserna. Inom stadsmiljöområdet genomförs parkupprustningar utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Analys görs av hur parkerna används bland annat utifrån kön.

Förvaltningen har ett nätverk för jämställdhetsfrågor, Jämsam, där alla verksamheter är representerade. Fokus är att driva och utveckla förvaltningens arbete med jämställdhetsintegrering.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningens interna kontrollarbete är centralt i det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med intern kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. En internkontrollplan som kan hindra nämnden från att uppnå sina mål har tagits fram där oönskade händelser hanteras.

Stadens system för integrerad styrning och uppföljning stödjer verksamheten i att ha tydligt fokus på resultat för invånarna. Stadsdelsdirektörens stab och kansli har ansvaret för att samordna arbetet med att ta fram verksamhetsplan, tertialuppföljningar och verksamhetsberättelse. Ansvaret för samordningen av den ekonomiska uppföljningen ligger på ekonomiavdelningen.

För att kunna rätta till fel och brister och utveckla och förbättra verksamheten fortsätter förvaltningen att vidareutveckla rutinerna för att ta hand om de synpunkter som invånarna har. Utöver att lämna synpunkter direkt till förvaltningens medarbetare kan synpunkterna lämnas via brev, e-post eller via e-tjänsten Tyck Till.

Förvaltningen analyserar resultaten från inspektioner, brukarundersökningar, verksamhetsuppföljningar, avvikelser samt synpunkter och klagomål. Där brister identifierats vidtar förvaltningen åtgärder.

Förvaltningen deltar i stadens gemensamma aktiviteter och nätverk för att sprida goda idéer och metoder inom olika verksamheter, exempelvis kvalitetsutmärkelsen och Framsteget.

I enlighet med stadens program för kvalitetsutveckling arbetar verksamheterna med att Södermalms invånare får en effektiv och god service. Invånarnas synpunkter värdesätts, tas tillvara och utgör en viktig grund för kvalitetsutveckling. Styrsignalerna i programmet är tydliga ur ett brukarperspektiv. Medarbetarna uppmuntras till att vara engagerade och nytänkande för att utveckla verksamheten. Detta möjliggörs genom att medarbetare ges utrymme, incitament och verktyg för att omsätta goda idéer till verksamhetsutveckling.

Förvaltningens interna och extern samverkan bidrar till systematisk kvalitetsutveckling och en ökad innovationskapacitet. I dialog och samverkan med olika aktörer sker ett ömsesidigt lärande och förutsättningar för att utveckla hållbara arbetssätt och metoder. I digitaliseringsprojekt ska det finnas tydliga metoder för projektarbete, uppföljning och utvärdering som leder till effektivisering och/eller ökad kvalitet och medborgarnytta. Förvaltningen samverkar för innovation och strategiska digitaliseringsfrågor med olika aktörer bland annat stadsledningskontoret och övriga förvaltningar.

För att kunna möta studenters behov vid verksamhetsförlagd utbildning inom förvaltningens olika verksamheter samverkar förvaltningen med universitet och utbildningsanordnare.

Genom att förvaltningen för samman och samverkar med olika lokala aktörer från både

kultur- och näringsliv breddas perspektiven på vilka åtgärder och aktiviteter för ökad trygghet, säkerhet och trivsel som ska prioriteras. Genom Söderandan finns redan idag en strukturerad samverkan mellan förvaltningen och företag, företagareföreningar och polis i syfte att bland annat förebygga brott inom handeln.

Utvecklingsområden för det systematiska kvalitetsarbetet

Förvaltningen kommer under 2021 lägga särskilt fokus på att utveckla följande områden:

Processbeskrivning för styrning och internkontroll

Under 2021 fortsätter arbetet att utveckla förvaltningens internkontroll för att få till en mer kontinuerlig identifiering, åtgärder och uppföljning av risker. En del i detta är att verksamheternas resultatdialoger kompletteras att innehålla en redovisning av de mest allvarliga riskerna. Resultatdialogerna sker kontinuerligt mellan förvaltningsledning och de olika avdelningarna. Resultatdialogerna ska också beskriva hur verksamheten arbetar för att förebygga och åtgärda oönskade händelser. I linje med detta avser förvaltningen påbörja en utveckling av samordning, analys och regelbunden uppföljning av incidentrapportering som underlag till utvecklingsåtgärder inom förvaltningen inom respektive område.

För att få till stånd ett kvalitetssäkrat arbete med riskhantering krävs också att processer är väl beskrivna och att mål och förväntade resultat är väl formulerade. Detta är också en förutsättning för att kunna få till kvalitativa analyser och bedömning av måluppfyllelse. Under året intensifieras därför förvaltningen arbetet med processbeskrivningar, mål, mätning av resultat, analys och utveckling.

Informationssäkerhetsarbete

Det är av vikt att ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete bedrivs så att förvaltningens informationstillgångar hanteras och skyddas på ett tillfredställande sätt. På så sätt blir också informationssäkerhetsarbetet ändamålsenligt och effektivt. Under 2021 ska förvaltningen utveckla arbetssätt för uppföljning och utvärdering samt anpassa informationssäkerhetsarbetet för att säkerställa att skyddet lever upp till ställda krav. Incidenter i verksamheten ska rapporteras, analyseras och åtgärdas. Arbetet med att informationsklassa förvaltningens informationstillgångar intensifieras samtidigt som en struktur ska skapas för att löpande få in information om informationstillgångar och system från verksamheterna. Under kommande år ska NIS-direktivet implementeras. NIS-direktivet syftar till att uppnå en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem inom EU. Det europeiska NIS-direktivet är svensk lag. För förvaltningen innebär implementeringen att kartlägga vilka informationssystem som är kritiska för våra samhällskritiska verksamhetsprocesser, för att vid incidenter kunna rapportera det till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen och systematiskt inventera personuppgiftsbehandlingar ska fortsätta utvecklas. I detta arbete ingår att tydliggöra dataskyddsredogörarnas roll och gränsdragningen mellan deras och dataskyddsombudets ansvar. Under året kommer påbörjad kartläggning av vilka eventuella tredjelandsöverföringar av personuppgifter som sker att fortsätta. När den är klar ska en rutin

införas hur denna kontroll ska ske löpande.

Revidering av delegationsordningen

Övergripande revision av delegationsordningen planeras. Under året ska förvaltningen också fortsätta arbetet med att få till en tydligare rutin för att säkerställa att delegationsbeslut anmäls och följs upp i enlighet med kommunallagens bestämmelser. Det innebär att se över process för anmälan och systematisk uppföljning av delegationsbeslut. Förvaltningen ämnar också få till en mer systematiskt dokumentation över fattade beslut i nämnd samt uppföljning av nämndbeslut.

Revidering av arkivorganisationen

Under året planeras en revidering av arkivorganisationen. Detta innebär att se över roller och uppdatera arkivbeskrivningen samt slutförteckna arkiv i samband med flytt till nya lokaler.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2021-01-20